

Program rozvoja obce Klčov na roky 2022-2030

NÁVRH

Názov:	Program rozvoja obce Klčov na roky 2022-2030
Územné vymedzenie:	Obec Klčov
Územný plán obce schválený:	Nie
Dátum schválenia PRO:, uznesením č.
Dátum platnosti:	Od do 31.12.2030
Verzia ¹ :	1.0
Publikovaný verejne dňa:
Vypracoval:	RNDr. Radomír Babiak, PhD., www.dokumentypreobce.sk

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

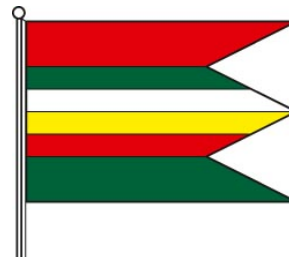

Erb a vlajka obce

Erb obce

vlajka obce

Základné údaje

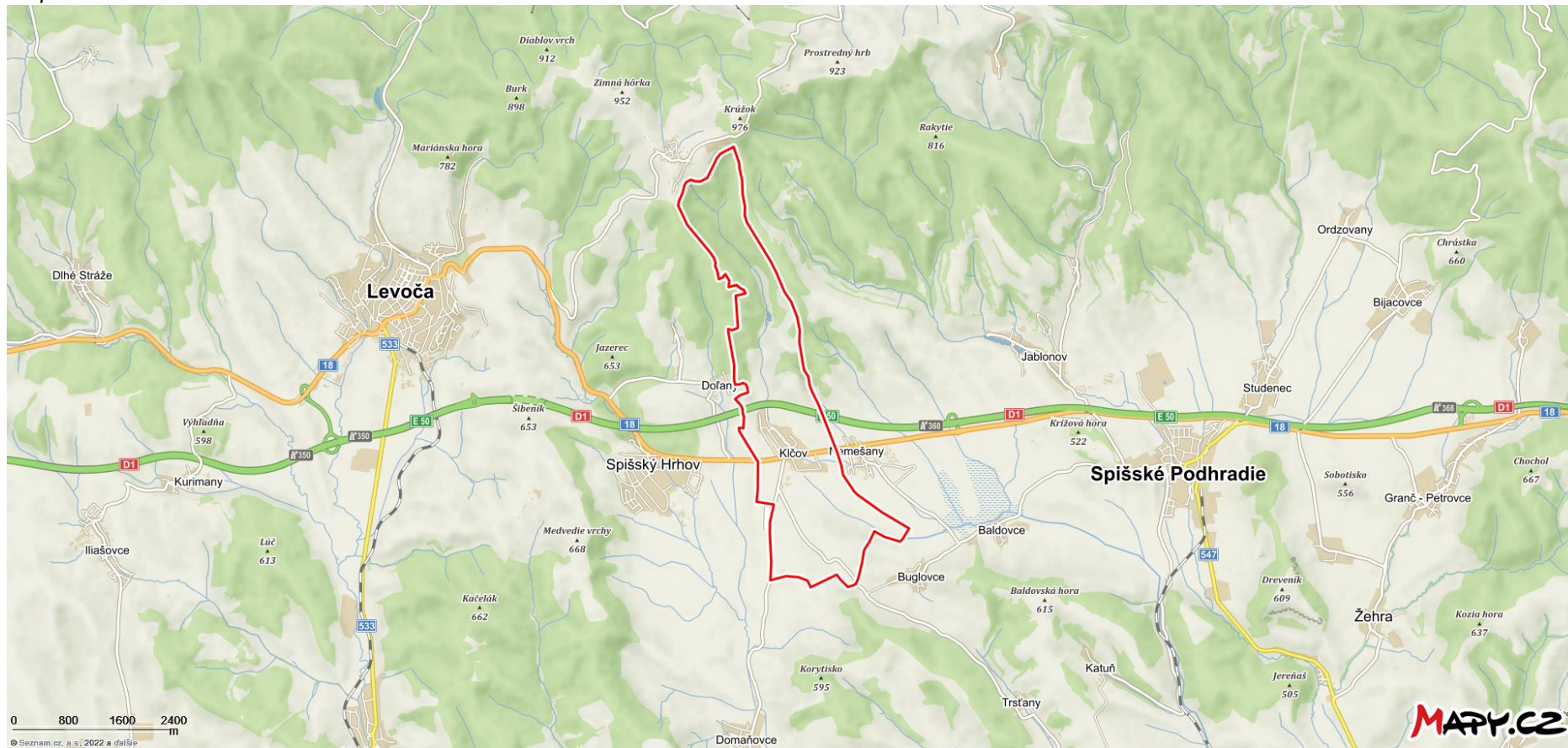
Samosprávny kraj:	Prešovský
Okres:	Levoča
Historický región:	Spiš
Poloha obecného úradu:	49.005646°, 20.665638°
Nadm. výška pri obec. úrade:	504 m.n.m.
Rozloha katastra:	734 ha k 31.12.2020
Počet obyvateľov:	647 k 31.12.2021
Hustota obyvateľstva:	87 obyv./km ²
PSČ:	053 02
Evidenčné číslo vozidiel:	LE

Oficiálne kontakty

Adresa:	Obec Klčov
	Obecný úrad č. 112
	053 02 Klčov
Web:	www.obecklčov.sk
Email:	obec.klčov@gmail.com
Telefón:	053 / 459 22 21
IČO:	00 329 240

Mapa 1: Poloha obce Klčov

Zdroj: mapy.cz

OBSAH

ÚVOD	6
ZÁMER SPRACOVANIA PROGRAMU ROZVOJA OBCE KLČOV NA ROKY 2022-2030.....	7
ANALYTICKÁ ČASŤ	10
ZOZNAM ANALYZOVANÝCH VÝCHODISKOVÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV A DÁT.....	11
A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA.....	12
Stručná história obce.....	12
Poloha katastrálneho územia a prírodné pomery.....	13
Kvalita životného prostredia.....	13
Ochrana prírody a krajiny.....	13
Odpadové hospodárstvo.....	13
Ochrana pred povodňami.....	14
Obyvateľstvo.....	14
Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva.....	14
Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia a veku.....	17
Národnostná a konfesijná štruktúra.....	18
Vzdelanostná štruktúra.....	19
Nezamestnanosť.....	20
Domový a bytový fond.....	23
Dopravná infraštruktúra.....	24
Technická infraštruktúra.....	25
Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra, služby.....	25
Školstvo, kultúrno-spoločenský život a šport.....	26
Administratívno-správne služby.....	27
Bezpečnosť v obci.....	28
Hospodárske pomery.....	28
Polohová atraktivita územia.....	28
Poľnohospodárstvo a priemysel.....	29
Cestovný ruch.....	29
Finančné hospodárenie.....	30
Prehľad majetku a zdrojov.....	31
Príjmy a výdavky obce.....	31
Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PRO.....	32
Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií.....	33
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA.....	35
Členstvo obce v organizáciách.....	36
Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020 a v období 2021-2027.....	37
STEEP analýza.....	38
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA.....	39
SWOT analýza.....	39
Kľúčové faktory a disparity územia.....	40

B-STRATEGICKÁ ČASŤ	41
STRATEGICKÁ VÍZIA A STRATEGICKÝ CIEĽ OBCE	43
STRATÉGIA ROZVOJA	43
C-PROGRAMOVÁ ČASŤ	47
OPATRENIA, PROJEKTY A AKTIVITY PODĽA PRIORITYNÝCH OBLASTÍ	48
SÚBOR UKAZOVATEĽOV, VÝSLEDKOV A DOPADOV	53
D-REALIZAČNÁ ČASŤ.....	56
AKČNÝ PLÁN OBCE	57
ADMINISTRATÍVNE, ORGANIZAČNÉ A INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE PRO	59
STRUČNÝ POPIS KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE.....	59
SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA	60
E-FINANČNÁ ČASŤ	61
INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN.....	62
MODEL VIACZDROJOVÉHO FINANCOVANIA A FINANČNÝ RÁMEC.....	63
SYSTÉM HODNOTENIA A ZARAĐOVANIA PROJEKTOV DO FINANCOVANIA.....	70
ZÁVER	71
PRÍLOHY	72
ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PRO.....	73
ZOZNAM SKRATIEK POUŽITÝCH V PRO.....	74
AKČNÝ PLÁN NA DANÝ ROZPOČTOVÝ ROK S VÝHLADOM NA 2 ROKY	75
ZOZNAM MÁP, TABULIEK, GRAFOV, OBRÁZKOV A FORMULÁROV	81

Úvod

Obecná samospráva v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja tvorí integrálnu súčasť regionálnej politiky a regionálneho rozvoja. Integrálnou súčasťou regionálnej politiky sa stala najmä v súvislosti s rozsiahlou decentralizáciou verejnej správy, ktorá sa na Slovensku uskutočnila po prelome milénia a ktorou na obecné samosprávy prešlo obrovské množstvo kompetencií, zodpovednosti a taktiež financií, predstavujúcich významnú časť verejných financií. Samosprávy tak v oblasti vytvárania podmienok pre hospodársky a sociálny rozvoj územia majú svoje nezastupiteľné postavenie. Či už v rámci svojich originálnych kompetencií alebo preneseného výkonu štátnej správy, obce zabezpečujú výkony a služby vo verejnom záujme. Z tohto dôvodu je potrebné venovať veľkú pozornosť a úsilie koncipovaniu rozvojových stratégií samospráv.

Dokument „Program rozvoja obce Klčov na roky 2022-2030“ (ďalej len „PRO“) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskej a sociálnej situácie stanovuje strategické ciele a priority v záujme budúceho rozvoja obce. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania obce. Týmto programom sa uskutočňuje podpora rozvoja na lokálnej úrovni s dôrazom na hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť. Ide o program cielených opatrení, navrhnutý pre stimulovanie rozvoja obce v strednodobom horizonte.

Cieľom tohto dokumentu je navrhnúť funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce so zreteľom na potreby jej obyvateľov. Tento dokument formuluje tak strategické ciele, ako aj konkrétne opatrenia a aktivity, realizáciou ktorých budú tieto ciele naplnené. PRO nie je uzavretý dokument bez možnosti zmien. Práve naopak, je dokumentom živým, otvoreným, ktorý môže byť v prípade potreby kedykoľvek aktualizovaný, dopĺňovaný a upravovaný. Jeho význam a využitie spočíva predovšetkým v tom, že je spracovaný na základe prieskumu názorov a potrieb volených orgánov obce, jej obyvateľov, záujmových skupín, ako aj za spoluúčasti miestnych aktérov a odborníkov.

Ambíciou dokumentu je podať odpovede na tri základné a najdôležitejšie otázky:

1. Akí sme a kde sa nachádzame?
2. Kam sa chceme dostať?
3. Ako sa tam dostaneme?

Cieľom analytickej časti je identifikácia rozvojových faktorov a disparít obce (akí sme a kde sa nachádzame). Následne je v strategickej časti sformulovaná vízia, ktorá dáva odpoveď na druhú otázku (kam sa chceme dostať). Spôsob ako sa tam dostať je stanovený v stratégii rozvoja, ktorej úspešné naplnenie bude závislé od úspešnosti realizácie opatrení a aktivít, definovaných v programovej časti dokumentu.

Pri vypracovaní tohto Programu rozvoja sa zohľadnili priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých jeho obyvateľov. V záujme naplnenia dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR zameranej na rozvoj obcí, miest a regiónov, na zvyšovanie ich výkonnostného potenciálu a konkurencieschopnosti Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje strategický cieľ: Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

Zámer spracovania Programu rozvoja obce Klčov na roky 2022-2030

Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PRO

Zámer spracovania PRO	
Názov dokumentu	Program rozvoja obce Klčov na roky 2022-2030
Forma spracovania	<p>Program rozvoja obce Klčov na roky 2022-2030 (ďalej len „PRO 2022-2030“) bude spracovaný podľa aktuálneho znenia zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Spracovanie dokumentu bude rešpektovať princíp partnerstva. Vykonané bude participatívnym spôsobom so zapojením zamestnancov obecného úradu, poslancov OcZ, širokej verejnosti a externých odborníkov.</p> <p>PRO bude vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými tak v Národnej stratégii regionálneho rozvoja, ako aj v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja.</p>
Riadenie procesu spracovania	<p>Za riadenie procesu spracovania zodpovedá riadiaci tím zložený zo zástupcov obce a zhotoviteľa. Členmi riadiaceho tímu sú:</p> <p>Za obec: <u>Koordinátor riadiaceho tímu</u> Ing. Etela Dzurillová – starostka obce</p> <p>Za zhotoviteľa: <u>Člen riadiaceho tímu</u> RNDr. Radomír Babiak, PhD. – externý odborník</p> <p>Riadiaci tím zodpovedá za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - celkovú koordináciu spracovania PRO 2022-2030, - zostavenie Zámeru spracovania PRO, - spracovanie analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia, - spracovanie východísk pre strategickú časť, - vypracovanie strategickú vízie, - vypracovanie sumárneho návrhu aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán, - stanovenie termínov realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania), - spracovanie akčného plánu na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky, - vytvorenie systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PRO, - spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PRO, - finalizáciu dokumentu a jeho predloženie zastupiteľstvu na schválenie.
Obdobie spracovania	Január - február 2022
Financovanie spracovania	Z rozpočtu obce.

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PRO

Harmonogram spracovania PRO (2022)												
Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod	X											
Analytická časť	X											
Strategická časť	X											
Programová časť	X											
Realizačná časť	X	X										
Finančná časť		X										
Záver		X										

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 3 (Ú8): Štruktúra dokumentu

Úvod

táto časť zahŕňa:

- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PRO,
- stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov, týkajúcich sa vymedzeného územia,
- zámer spracovania PRO.

Analytická časť

táto časť zahŕňa:

- kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie,
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PRO vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31.12. príslušného roku),
- analýzu silných a slabých stránok územia,
- identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov),
- analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození),
- analýzu väzieb územia,
- SWOT analýzu (súhrnná tabuľka),
- analýzu možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja,
- identifikáciu východísk a možných riešení.

Strategická časť

táto časť zahŕňa:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Programová časť

táto časť zahŕňa:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Realizačná časť

táto časť zahŕňa:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PRO,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PRO, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie,
- stručný popis komunikačnej stratégie PRO k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Finančná časť

táto časť zahŕňa:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Záver

táto časť zahŕňa:

- informáciu o schválení a zverejnení PRO.

Prílohy

táto časť zahŕňa:

- Príloha č. 1 – Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO,
- Príloha č. 2 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva),
- Príloha č. 3 – Zoznam skratiek použitých v PRO,
- Príloha č. 4 – Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky.

Analytická časť

Programu rozvoja obce

Analytická časť PRO obsahuje komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie – analýzu aktuálneho stavu, v akom sa obec nachádza. Definuje vnútorný potenciál územia a limitujúce faktory rozvoja obce.

Zoznam analyzovaných východiskových koncepčných dokumentov a dát

Pri spracovaní Programu rozvoja obce Klčov na roky 2022-2030 boli analyzované a zohľadnené už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty:

Tabuľka 1: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Povodňová dokumentácia obce	priebežne	lokálna	Obecný úrad Klčov
PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2014-2020	2014-2020	regionálna	http://po-kraj.sk
Vstupná správa k vypracovaniu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021-2030	2021-2030	regionálna	http://po-kraj.sk
Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja	priebežne	regionálna	http://po-kraj.sk
Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030	do 2030	národná	www.mirri.gov.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	od 2001	národná	www.mindop.sk
Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030	do 2030	národná	www.minv.sk
Partnerská dohoda 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Operačné programy 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Agenda 2030	do 2030	nadnárodná	www.mirri.gov.sk

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Okrem rôznych koncepčných dokumentov bolo pri spracovaní dokumentu použité aj veľké množstvo dát rôzneho charakteru. Ich prehľad zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 2: Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	Zdroj údajov	Webová stránka
Obyvateľstvo	Obec Klčov Štatistický úrad SR Databáza regionálnej štatistiky Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.obecklčov.sk www.statistics.sk datacube.statistics.sk www.upsvar.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Bývanie	Obec Klčov Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.obecklčov.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Hospodárstvo	Obec Klčov Štatistický úrad SR Databáza regionálnej štatistiky Obchodný register Živnostenský register	www.obecklčov.sk www.statistics.sk datacube.statistics.sk www.orsr.sk www.zrsr.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obec Klčov Centrum vedecko-technických informácií	www.obecklčov.sk www.cvtisr.sk
Zdravotníctvo	Obec Klčov	www.obecklčov.sk
Sociálna sféra	Obec Klčov Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny	www.obecklčov.sk www.upsvar.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

A.I Analýza vnútorného prostredia

Stručná história obce

Klčov patrí k starobylým spišským obciam. Prvá písomná zmienka „villa Kulchuan“ pochádza z listiny uhorského kráľa Bela IV. z 15. júna 1258 a naznačuje, že v tom čase bola riadne vyvinutou obcou s vlastným chotárom. Ďalšie tvary jej názvu z neskoršieho obdobia (Kulcfiua - 1263, Kulchuwan-1282, KisKotchwan -1360, Koichwa o 1598, Kolczovv-1773) aj prevzatý nemecký tvar Koitsch a maďarský Koleso, svedčia o tom, že ide pôvodne o slovanskú obec, ktorej názov pochádza od slova „klčovať“. Z chotára Klčova sa ešte v 13. storočí oddelili chotáre Rožkoviec a Dolian.

Obec patrila k stredne veľkým na Spiši. V roku 1787 tu stálo 36 domov a žilo v nich 238 obyvateľov. Prevažujúcim zamestnaním Klčovčanov bolo roľníctvo. V čele obce stál richtár a 1 - 2 prisažní. Riešili drobné priestupky obyvateľov a mali na starosti aj administratívne a daňové záležitosti obce.

Zemepánom Klčova v 14. - 16. storočí bol kartuziánsky kláštor na Skale útočiska. Po jeho zániku v 16. storočí sa Klčov stáva poddanskou dedinou Spišskej Kapituly. Ostal ňou až do zrušenia poddanstva v roku 1848. Klčov bol do roku 1804 fíliou Spišskej Kapituly, potom bol pripojený k fare Spišský Hrhov. V rokoch 1808 - 1809 bol v obci postavený murovaný kostol zasvätený Narodeniu Panny Márie. Na jeho mieste zrejme stál predtým starší kostolík, z ktorého sa zachovala časť neskorogotického krídlého oltára a časť renesančno-barokového interiéru. Po oboch stranách miestneho potoka Havadlenec je vybudovaná najstaršia časť obce Klčov s kostolom a bývalou obecnou školou.

Najstaršou murovanou stavbou je Vozáreň z roku 1723. Pod hlavnou cestou na dolnom konci boli vybudované novšie domy a hospodárske objekty, tzv. murovanice. V roku 1914 celá drevená časť Klčova nad cestou úplne zhorela. Po 1. svetovej vojne bola znovu vybudovaná z kameňa, tehál a nehorľavých striech. Po 2. svetovej vojne občania získali grófsku pôdu pre ďalšiu, modernejšiu výstavbu nových rodinných domov na novej ulici, za stodolami starých domov a záhrad. V 2. svetovej vojne prišlo

o život niekoľko občanov Klčova (napr. rodina židov Engelhardt - 6 osôb). Počas frontu tu zahynuli dvaja neznámi Nemci, sú pochovaní na klčovskom cintoríne (www.obecklčov.sk).

Poloha katastrálneho územia a prírodné pomery

Obec Klčov leží v Prešovskom kraji, v okrese Levoča. Jej katastrálne územie susedí s katastrálnymi územiami: Jablonov, Nemešany, Buglovce, Domaňovce, Spišský Hrhov, Doľany a Uloža. Katastrálne územie obce Klčov zaberá plochu 734 ha.

Geologická stavba územia nie je veľmi pestrá – väčšina územia je tvorená vnútrokarpatským paleogénom (ide o flyš, reprezentovaný najmä bielopotockým, hutianskym a zubereckým súvrstvím). Z hľadiska geomorfologického členenia patrí katastrálne územie obce do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty a dvoch subprovincií. Južná časť katastra patrí do subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, Fatransko-tatranskej oblasti, celku Hornádska kotlina a podcelku Podhradská kotlina s rovnomenou geomorfologickou jednotkou. Stredná a severná časť katastra patrí do subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, Podhŕňno-magurskej oblasti, celku Levočské vrchy, podcelku Levočské planiny a dvoch častí: Levočské úboče a Oľšavická planina.

Hydrologicky patrí kataster obce do úmoria Čierneho mora a povodia Hornádu. Sústavu vodných tokov v území tvoria predovšetkým Klčovský potok a Lúčny potok. Tie sú dopĺňané sústavou bezmenných vodných tokov. Rieky a potoky na území obce majú dažďovo-snehový režim odtoku s najvyššou vodnosťou v marci až apríli (s najvyššími prietokmi v marci) a najnižšou vodnosťou v septembri. Kataster obce leží v hydrogeologickom rajóne PQ 115 (paleogén Hornádskej a časti Popradskej kotliny) a P 119 (Paleogén Levočských vrchov). Južná (nižšie položená) časť územia obce patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, okrsku M2 (mierne teplý, mierne vlhký, so studenou zimou, dolinový/kotlinový), severná (vyššie položená) časť katastra do chladnej klimatickej oblasti, okrsku C1 (mierne chladný). Územie obce je pomerne bohaté na vlahu – priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje na úrovni cca 700-800 mm. V januári dosahuje úhrn zrážok okolo 20 mm, v júli cca 80 mm.

Z pôdnych typov sa v katastri obce nachádzajú najmä čiernice kultizemné karbonátové, kambizeme modálne a kultizemné nasýtené, kambizeme pseudoglejové nasýtené, ale tiež napr. pararendziny. Z hľadiska fyto geografického členenia patrí kataster obce do ihličnatej fyto geograficko-vegetačnej zóny, okresu Hornádska kotlina, len jeho najsevernejšia časť do bukovej zóny, flyšovej oblasti. Zoogeografické členenie terestrického biocyklu zaraďuje územie obce do provincie listnatých lesov.

Kvalita životného prostredia

Ochrana prírody a krajiny

Z aspektu územnej ochrany prírody leží kataster obce Klčov v území s I. stupňom ochrany prírody a krajiny (ktorým je podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny územie celej Slovenskej republiky). Priamo v katastri obce sa nachádza maloplošné chránené územie – Prírodná rezervácia Hájik, na ktorej platí 4. stupeň územnej ochrany prírody. Táto PR bola vyhlásená za účelom ochrany sucho- a teplomilnej vegetácie na flyši Levočských vrchov s viacerými vzácnymi a chránenými druhmi rastlín. Okrem tejto PR sa v katastri nenachádzajú žiadne iné veľkoplošné ani maloplošné prvky ochrany prírody s 2. alebo vyšším stupňom ochrany. Do katastra obce Klčov zasahuje Chránené vtáčie územie Levočské vrchy.

Odpadové hospodárstvo

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu je vysoká - pohybuje sa okolo hranice 60 %. Obec teda v tomto ukazovateli dosahuje ciele v oblasti nakladania s odpadmi, stanovené pre Slovenskú republiku.

Na zber zmesového komunálneho odpadu sa používajú KUKA nádoby alebo veľkoobjemové kontajnery (VOK). V obci je zavedený kalendárový systém zberu zmesového odpadu – všetky nádoby na zmesový odpad sa vyvážajú v pravidelných intervaloch.

Na triedený zber papiera, plastov, kovov, skla a kompozitných obalov sa používajú 1 100 l maloobjemové kontajnery, ktoré sú rozmiestnené na viacerých stojiskách intravilánu. Objemný odpad, elektroodpad a odpad s obsahom škodlivých látok sa vyváža 2x ročne (na jar a na jeseň). Na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu vybudovala samospráva obce malú kompostáreň.

Ochrana pred povodňami

Z hľadiska manažmentu povodí sa v katastri obce Klčov nenachádzajú problémové lokality s potenciálom záplav. Určité problémy však spôsobujú niektoré úseky miestnych komunikácií, kde nie sú vybudované odvodňovacie rigoly – pri výdatnejších dažďoch dochádza k zaplavovaniu týchto komunikácií bahnom, stekajúcim z polí z vyššie položených častí katastra do nižších. Je preto vhodné vykonať na týchto komunikáciách potrebné úpravy.

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka zobrazuje základné parametre stavu a pohybu obyvateľstva obce Klčov za posledných 10 rokov. Počet obyvateľov sa v tomto období zvýšil o 37 (zo 610 v roku 2012 na 647 v roku 2021).

Tabuľka 3: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva

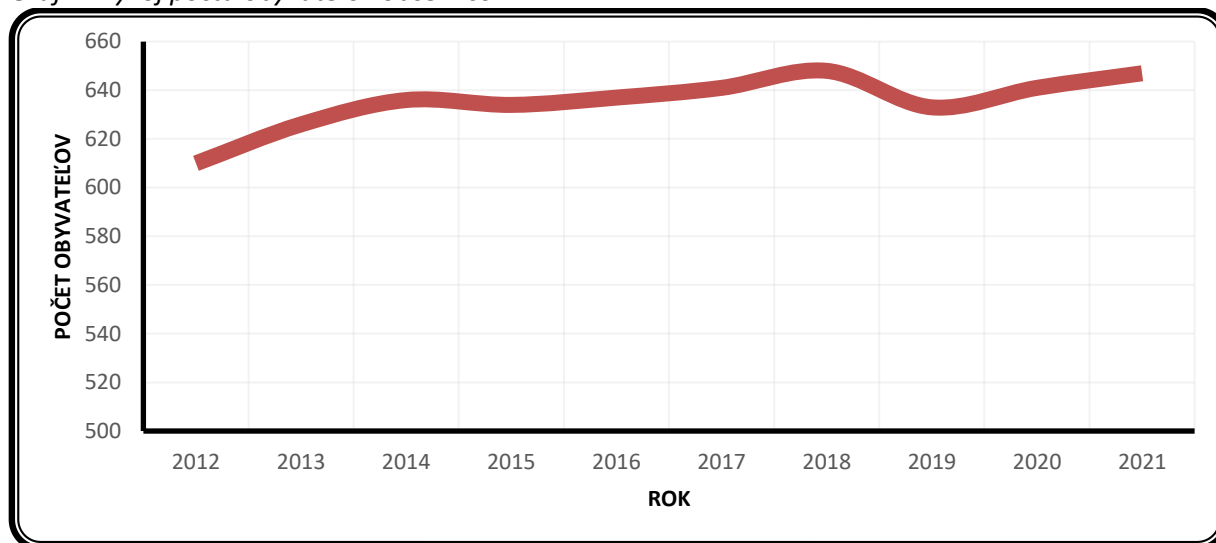
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvateľov (k 31.12.)	610	626	636	634	637	641	648	633	641	647
Živonarodení	5	10	8	8	9	4	10	6	12	7
Zomrelí	8	3	4	6	4	3	4	9	8	3
Bilancia prirodzeného pohybu	-3	7	4	2	5	1	6	-3	4	4
Prisťahovaní	13	17	18	7	5	6	4	5	11	6
Vysťahovaní	12	8	12	11	7	3	3	17	7	0
Migračné saldo	1	9	6	-4	-2	3	1	-12	4	6
Bilancia celkového pohybu	-2	16	10	-2	3	4	7	-15	8	10
Hr.m. živorodenosti (‰)	8,2	16,0	12,6	12,6	14,1	6,2	15,4	9,5	18,7	10,8
Hr.m. úmrtnosti (‰)	13,1	4,8	6,3	9,5	6,3	4,7	6,2	14,2	12,5	4,6
Hr.m. prirodzeného prírastku (‰)	-4,9	11,2	6,3	3,2	7,8	1,6	9,3	-4,7	6,2	6,2
Hr.m. imigrácie (‰)	21,3	27,2	28,3	11,0	7,8	9,4	6,2	7,9	17,2	9,3
Hr.m. emigrácie (‰)	19,7	12,8	18,9	17,4	11,0	4,7	4,6	26,9	10,9	0,0
Hr.m. migračného salda (‰)	1,6	14,4	9,4	-6,3	-3,1	4,7	1,5	-19,0	6,2	9,3
Hr.m. celkového prírastku (‰)	-3,3	25,6	15,7	-3,2	4,7	6,2	10,8	-23,7	12,5	15,5

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, údaje za rok 2021: obecný úrad; vlastné prepočty

Vývoj počtu obyvateľov obce Klčov za ostatných 10 rokov má stúpajúci trend. V porovnaní s rokom 2012 bol počet obyvateľov obce na konci roku 2021 o 6 % vyšší.

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov obce Klčov

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, údaje za rok 2021: obecný úrad; vlastné prepočty

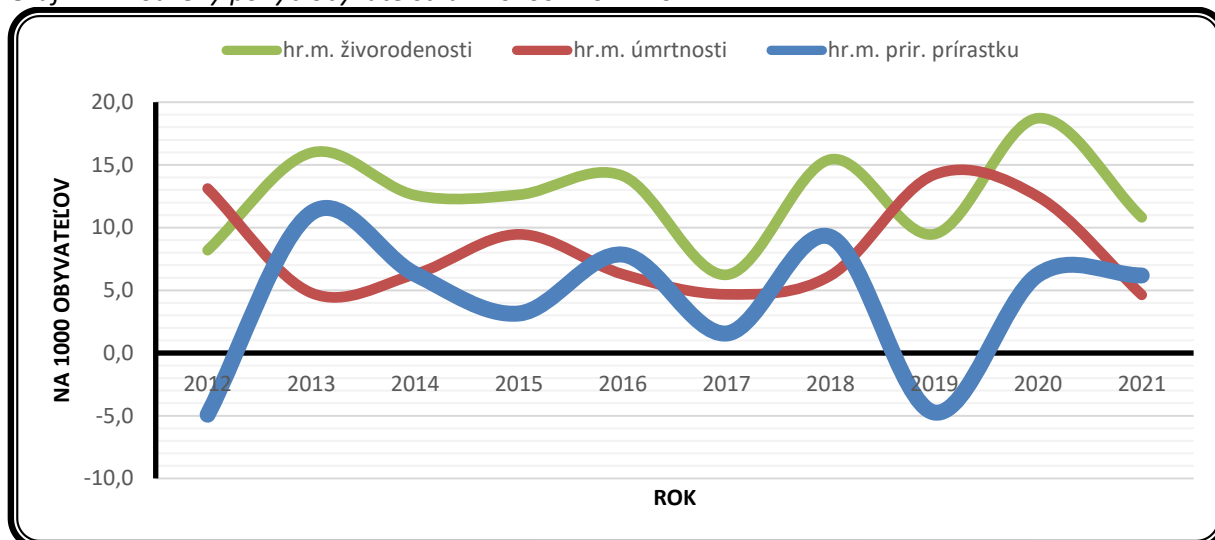
Úroveň natality za posledných 10 rokov mala pomerne nevyrovnaný priebeh, keď sa pohybovala v rozmedzí cca 6 – 19 ‰. Počet narodených detí sa v obci medziročne pohyboval v rozmedzí 4 – 12. Priemerná hodnota ukazovateľa hrubej miery živorodenosti za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola v Klčove 12,4 ‰. Obec teda v tomto ukazovateli dosahuje priaznivé hodnoty. Pre porovnanie, v okrese Levoča sa hr. m. živorodenosti pohybuje na úrovni cca 12,0 ‰, v Prešovskom kraji rovnako 12,0 ‰ a v Slovenskej republike na úrovni cca 10,5 ‰.

Medziročný vývoj počtu zomrelých mal, na rozdiel od počtu živonarodených, vyrovnanejší priebeh. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v rokoch 2013, 2017 a 2021 (zhodne po 3 osoby), najviac v roku 2019 (9 osôb). Úroveň mortality sa teda pohybovala v rozmedzí od 4,6 po 14,2 ‰, pričom priemer za posledných 10 hodnotených rokov bol v Klčove len 8,2 ‰. V obci teda môžeme pozorovať nižšiu mieru úmrtnosti akú má Slovenská republika (cca 11,0 ‰), Prešovský kraj (9,5 ‰) i okres Levoča (cca 9,5 ‰).

Takéto hodnoty hrubej miery živorodenosti a hrubej miery úmrtnosti sa odzrkadľujú v bilancii prirodzeného pohybu obyvateľstva Klčova. Obec bola počas väčšiny hodnoteného obdobia populačne zisková (až 8x), negatívnu bilanciu prirodzeného pohybu zaznamenala len 2x. Hrubá miera prirodzeného prírastku sa v posledných 10 rokoch pohybovala v rozmedzí od -4,7 ‰ po 11,2 ‰. Z dôvodu takejto kombinácie natality s mortalitou bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov priaznivá. Celkovo možno konštatovať, že prirodzenými populačnými procesmi dochádzalo v obci k prírastku obyvateľov.

Graf 2: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2012-2021

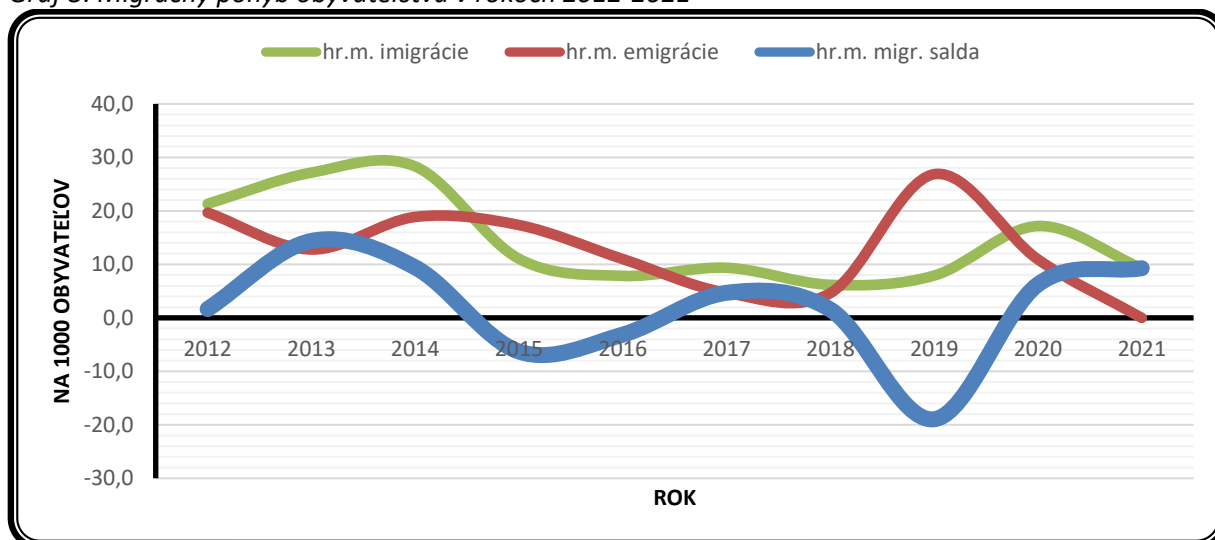

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, údaje za rok 2021: obecný úrad; vlastné prepočty

Podobne ako vývoj prirodzeného pohybu, aj vývoj z hľadiska migračného pohybu je v obci pozitívny. Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni 14,6 ‰ (priemerne sa ročne prisťahovalo 9,2 osoby). Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala mierne nižšie hodnoty, pričom jej priemerná úroveň bola 12,7 ‰ (v priemere 8,0 vystáhaných osôb ročne).

Výsledkom hore uvedených procesov bol mierne priaznivý vývoj migračného salda, ktoré sa pohybovalo v rozmedzí od -12 osôb v roku 2019 po +9 osôb v roku 2013. Kladné migračné saldo obec zaznamenala 7x a 3x bolo migračné saldo záporné. Väčšinu hodnoteného obdobia teda obec vykazuje pozitívnu bilanciu migračného salda. Možno teda konštatovať, že trend vývoja za posledných 10 rokov je priaznivý.

Graf 3: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2012-2021

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, údaje za rok 2021: obecný úrad; vlastné prepočty

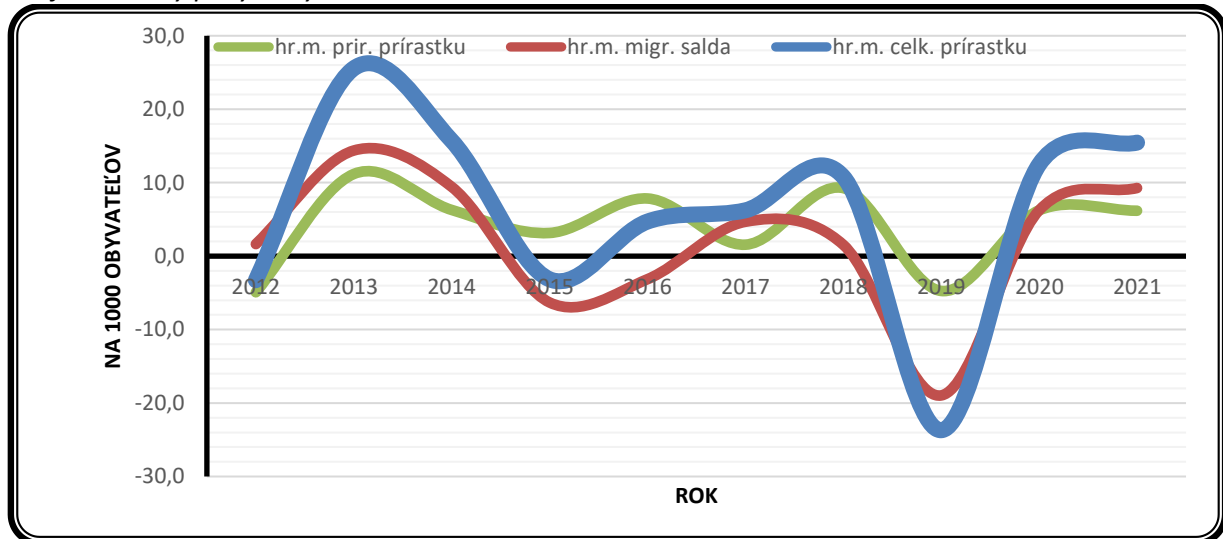
Hrubá miera prirodzeného prírastku dosahovala počas väčšiny hodnoteného obdobia kladné hodnoty (viac ľudí sa v týchto rokoch narodilo ako zomrelo), čiže prirodzenými populačnými procesmi počet obyvateľov poväčšine rástol. Podobne, aj hrubá miera migračného salda dosahovala väčšinou kladné

hodnoty, znamenajúce migračný prírastok obyvateľstva (viac ľudí sa do obce v danom roku prisťahovalo ako sa z nej vysťahovalo).

Výsledkom kombinácie vyššie popísaných prirodzených populačných procesov a migračných procesov je celkový prírastok obyvateľov obce Klčov. Zápornú bilanciu celkového pohybu zaznamenala obec len 3x a ostatných 7 hodnotených rokov bola bilancia kladná. Celkovú situáciu ohľadne populačného vývoja v obci možno teda hodnotiť pozitívne (keďže počet obyvateľov zo strednodobého hľadiska rastie).

Graf 4: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2012-2021

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, údaje za rok 2021: obecný úrad; vlastné prepočty

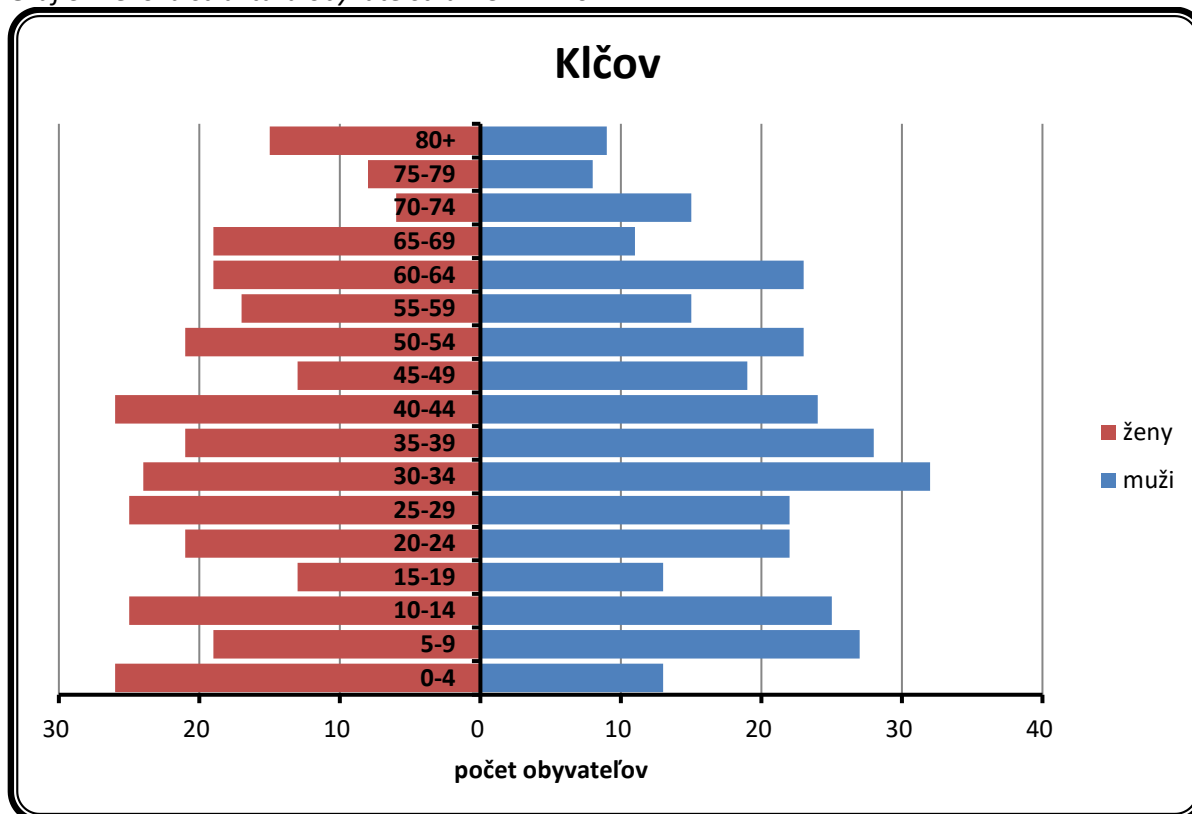
Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia a veku

Veková pyramída obyvateľstva Klčova ukazuje, že v obci sa z pohľadu demografickej reprodukcie nachádza regresívny typ populácie, keďže početnosť predreprodukčnej zložky (0-14 r.) nedosahuje početnosť poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva (v pomere 135 k 209 k 31.12.2021). Najvyššie zastúpenie v štruktúre obyvateľstva Klčova majú vekové skupiny (podľa poradia) 30-34 ročných (56 obyvateľov) a 10-14 ročných spolu so 40-44 ročnými (zhodne po 50 obyvateľov). K 31.12.2021 tu spomedzi 647 obyvateľov žilo 135 detí do 14 rokov a 91 seniorov vo veku nad 65 rokov. Zo spomínaných 647 obyvateľov tu k uvedenému dátumu žilo 329 mužov a 318 žien.

V nadväznosti na typ vekovej pyramídy a typ populácie možno konštatovať, že z dlhodobého hľadiska bude prostredníctvom prirodzeného pohybu počet obyvateľov obce (pri nezmenených podmienkach) klesať.

Graf 5: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12.2021

Zdroj: obecný úrad, vlastné spracovanie

V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, prevláda predproduktívna zložka (0-14 r.) nad poproduktívnou zložkou (65+ r.) obyvateľstva.

Tabuľka 4: Veková štruktúra obyvateľov podľa produktívnych vekových skupín

k 31.12.2021	Počet obyvateľov	Veková štruktúra obyvateľov					
		počet			podiel (%)		
		0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
Klčov	647	135	421	91	20,9	65,1	14,1

Zdroj: obecný úrad, vlastné spracovanie

Národnostná a konfesijná štruktúra

Národnostné zloženie obyvateľstva Klčova bolo v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 takmer homogénne, keďže v ňom podľa jeho výsledkov výrazne dominovala slovenská národnosť s 98,4 % obyvateľov (620 zo 630 osôb).

Tabuľka 5: Štruktúra obyvateľov podľa národnosti

Národnosť	Počet obyvateľov	Podiel (%)
slovenská	620	98,4
česká	1	0,2
talianska	1	0,2
nezistená	8	1,3
SPOLU	630	100,0

Zdroj: SODB 2021

V konfesionalnej štruktúre obyvateľstva v čase Sčítania 2021 výrazne dominovalo rímskokatolícke vierovyznanie s 92,9 % obyvateľov (585 zo 630 obyvateľov). K žiadnemu náboženstvu sa nehlásilo 4,3 % obyvateľov obce a u 1,6 % obyvateľov príslušnosť ku konfesiám zistená nebola (SODB 2021).

Tabuľka 6: Štruktúra obyvateľov podľa náboženského vyznania

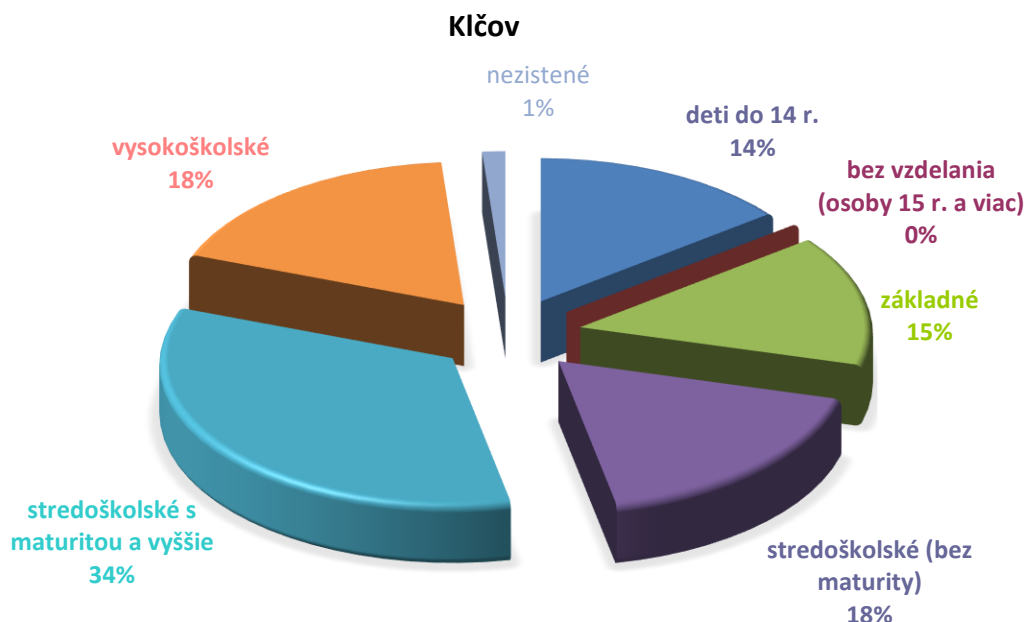
Konfesia	Počet obyvateľov	Podiel (%)
bez náboženského vyznania	27	4,3
Rímskokatolícka cirkev	585	92,9
Gréckokatolícka cirkev	5	0,8
pohanstvo a prírodné duchovno	1	0,2
ad hoc hnutia	2	0,3
nezistené	10	1,6
SPOLU	630	100,0

Zdroj: SODB 2021

Vzdelanostná štruktúra

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 (SODB 2021) malo v tom čase (k 1.1.2021) 15 % obyvateľov obce ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie len základné vzdelanie (tzn. osoby vo veku 15 rokov a viac, ktoré neukončili žiadne vzdelanie + osoby s ukončeným základným vzdelaním). Stredoškolské vzdelanie bez maturity (max. výučný list) malo 18 % a stredoškolské vzdelanie s maturitou a vyššie 34 % obyvateľov Klčova. Vysokoškolské vzdelanie malo v roku 2021 osemnásť percent obyvateľov obce.

Graf 6: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania

Zdroj: SODB 2021

Nezamestnanosť

Výrazným sociálno-ekonomickým javom spojeným s existenciou trhu práce je nezamestnanosť. Tá predstavuje jednak vážny ekonomický problém, pretože reprezentuje stratenú potenciálnu hodnotu celej ekonomiky, no zároveň je i významným sociálnym indikátorom, pretože, ako to dokazujú viaceré štúdie, je spojená s takými spoločenskými javmi, ako je zvýšená rozvodovosť, kriminalita, zlé mentálne a fyzické zdravie, rôzne sociálno-patologické javy a pod.

Existencia nezamestnanosti má teda silný vplyv na život samotných nezamestnaných. Strata zamestnania prináša pre jednotlivca rôzne negatívne dôsledky, ktoré sa netýkajú len poklesu životnej úrovne, spojeného s poklesom príjmu, ale aj výrazných zmien v každodennom živote, spoločenských vzťahoch, hodnotách, v sociálnych inštitúciách (najmä v rodine). Nezamestnaní majú menej priestoru pre prijímanie zásadných rozhodnutí o svojom živote a menšiu šancu rozvíjať svoje zručnosti. S výskytom nezamestnanosti, najmä dlhodobej, hrozí pre jednotlivca riziko asociálneho správania, spôsobené nadbytkom času, nudou, nedostatkom programu a povinností a vylúčením zo spoločnosti. Medzi najcitlivejšie a najzávažnejšie dôsledky nezamestnanosti patrí výskyt chudoby. Chudoba a nezamestnanosť sú totiž veľmi úzko korelujúce fenomény, spôsobujúce jednotlivcom ťažké sociálne a psychologické dôsledky.

Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci Klčov za posledných 10 rokov pohyboval v rozmedzí 24 až 58. Miera nezamestnanosti sa teda v obci v ostatnom období pohybovala v rozpätí od 8,3 % (2019) po 20,1 % (2013), pričom k 31.12.2021 bola na úrovni 9,0 %. Pre porovnanie, k 31.12.2021 bola miera nezamestnanosti v okrese Levoča 11,3 %, v Prešovskom kraji bola na úrovni 11,7 % a v Slovenskej republike 7,4 %. V okolitých okresoch, s ktorými okres Levoča susedí, bola nasledovná: Poprad 7,4 %, Kežmarok 18,3 %, Sabinov 16,0 %, Prešov 9,1 % a Spišská Nová Ves 10,1 %.

Tabuľka 7: Vývoj nezamestnanosti v obci

k 31.12.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet UoZ	44	58	56	47	40	27	27	24	36	26
Miera nezamestnanosti* (%)	15,2	20,1	19,4	16,3	13,8	9,3	9,3	8,3	12,5	9,0

* Na výpočet miery nezamestnanosti bol použitý zatiaľ jediný dostupný údaj o ekonomicky aktívnom obyvateľstve v obci (dostupný v čase spracovania týchto údajov), ktorý pochádza zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011.

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, UPSVaR, vlastné spracovanie

Na konci roku 2021 bolo v obci Klčov prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaných 26 uchádzačov o zamestnanie. Z tohto počtu bolo presne 13 mužov a 13 žien. Ako ukazuje nasledujúca tabuľka, rozloženie UoZ podľa jednotlivých vekových skupín je rovnomerné. V obci teda neexistuje žiadna veková skupina, ktorá by bola v porovnaní s inými výraznejšie marginalizovaná.

Tabuľka 8: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.12.2021

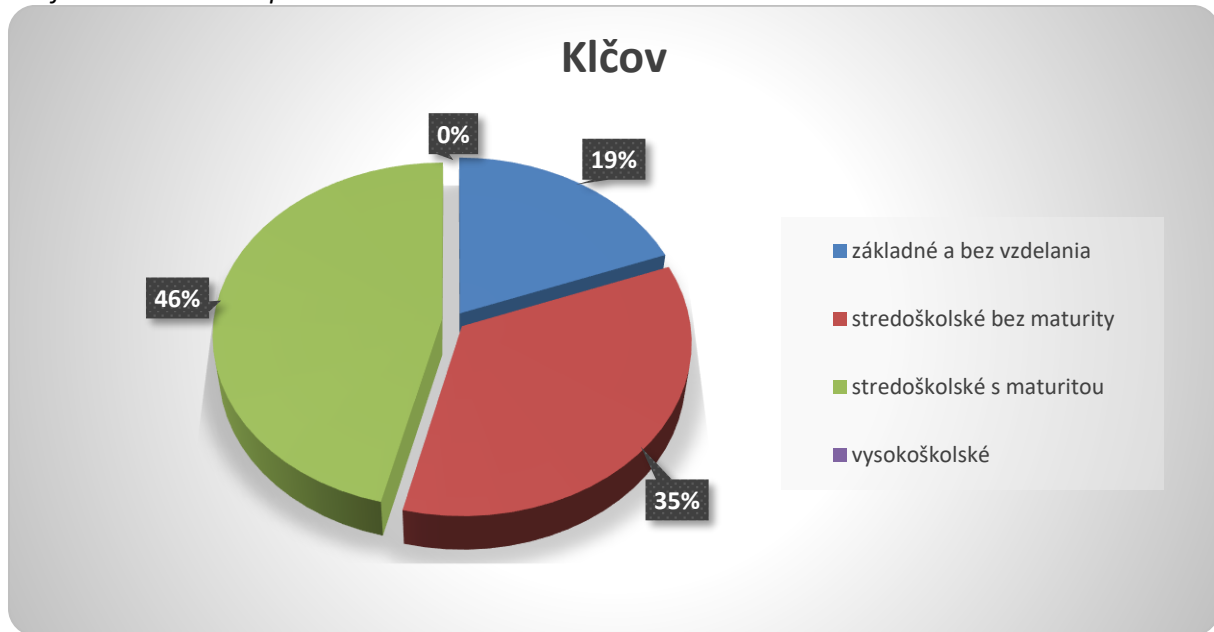
do 19 r.		20-29 r.		30-39 r.		40-49 r.		50-59 r.		nad 60 r.		UoZ spolu	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
3	11,5	7	26,9	6	23,1	3	11,5	7	26,9	0	0,0	26	100

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že so zvyšujúcim stupňom dosiahnutého vzdelania sa pre jednotlivých obyvateľov zvyšuje pravdepodobnosť uplatnenia na trhu práce. Z tohto hľadiska je v Klčove pomerne pozitívnou skutočnosť, že z 26 uchádzačov o zamestnanie na konci roku 2021 bolo len 19 % UoZ (5 osôb) s najvyšším ukončeným vzdelaním základným alebo bez vzdelania.

Graf 7: Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.12.2021

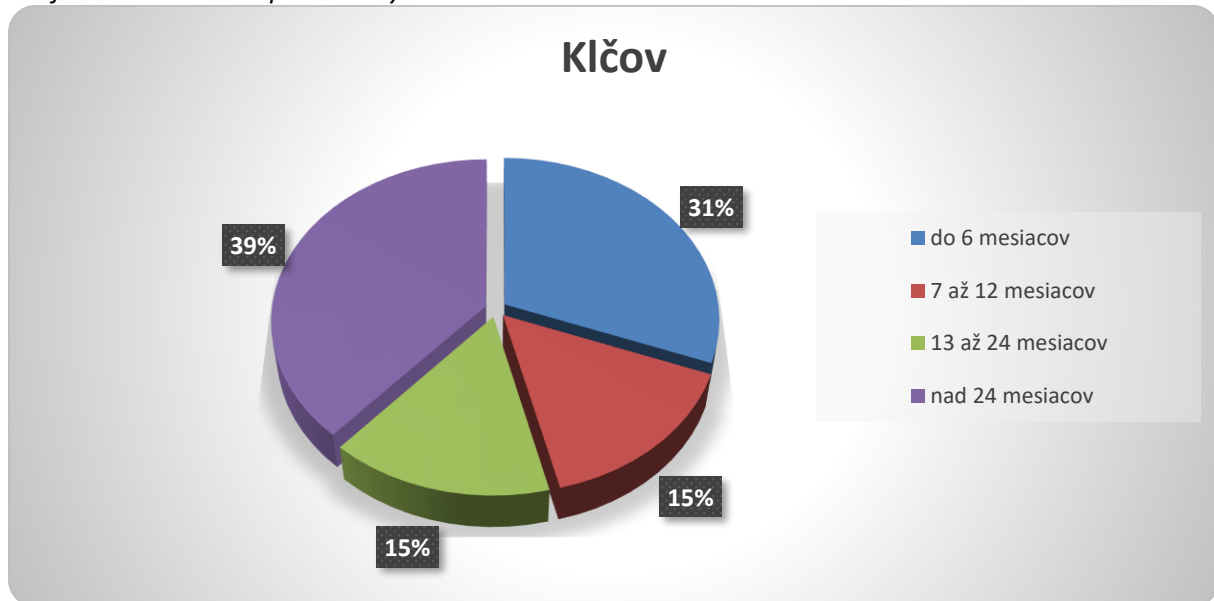
Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie patrí medzi najvýznamnejšie parciálne indikátory, poukazujúce na „zdravie“ ekonomickej a sociálnej sféry v tom – ktorom regióne. S nepriaznivou štruktúrou UoZ podľa doby evidencie (tzn. s vysokým podielom dlhodobo nezamestnaných osôb – nad 12 mesiacov) sa spájajú výrazné problémy ekonomickeho a sociálneho charakteru (vysoké sociálne dávky, „neschopnosť“ zamestnať takýchto obyvateľov, chudoba, sociálno-patologické javy a pod.). Z hľadiska štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie sa sleduje predovšetkým podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie, keďže dlhodobá nezamestnanosť patrí medzi výrazne negatívne ukazovatele socioekonomického rozvoja (resp. zaostalosti) daného regiónu.

V Slovenskej republike sa podiel krátkodobo nezamestnaných (menej ako 7 mesiacov) v roku 2021 pohyboval na úrovni cca 35 %, podiel strednodobo nezamestnaných (7 – 12 mesiacov) na úrovni cca 18 % a podiel dlhodobo nezamestnaných až okolo úrovne 47 % (pričom Slovenská republika a špeciálne regióny východného Slovenska vykazujú dokonca najvyšší podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov v rámci všetkých regiónov Európskej únie). V Klčove bol k 31.12.2021 podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov (nad 12 mesiacov) až 54 %, pričom až 39 % (10 UoZ) z celkového počtu UoZ bolo nezamestnaných viac ako 2 roky.

Graf 8: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.12.2021

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa klasifikácie zamestnaní (KZAM) nám zatrieduje nezamestnaných do skupín podľa toho, aký charakter malo pracovné miesto, ktoré zaujímal terajší uchádzač o zamestnanie bezprostredne pred tým, než bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Jednotlivé zamestnania sú v KZAM rozdelené do tried podľa charakteru práce, zložitosti, zodpovednosti a kvalifikačnej náročnosti práce. Pri KZAM sa dôraz kladie na charakter pracovného miesta a nie na to, či zamestnanec v konkrétnom zamestnaní je viac alebo menej kvalifikovaný ako iný zamestnanec v rovnakom zamestnaní.

Najvyšší podiel v štruktúre UoZ podľa KZAM majú v Klčove pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (10 UoZ z 26; 38,5 %). Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci sú tí UoZ, ktorí v poslednom zamestnaní vykonávali práce vyžadujúce si vedomosti na úrovni základnej školy (ako napr. jednoduché a rutinné práce vyžadujúce ručné nástroje a fyzickú silu – upratovanie, čistenie, kopanie jám, zametanie ulíc, stráženie majetku, ručné balenie, manipulácie s nákladmi, dokladanie tovaru, pomocné práce, likvidovanie odpadov a pod.).

Tabuľka 9: Štruktúra UoZ podľa KZAM k 31.12.2021

Trieda KZAM	Počet UoZ	Podiel (%)
0 - Príslušníci ozbrojených síl	0	0,0
1 - Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	0	0,0
2 - Špecialisti	0	0,0
3 - Technici a odborní pracovníci	2	7,7
4 - Administratívni pracovníci	0	0,0
5 - Pracovníci v službách a obchode	4	15,4
6 - Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	0	0,0
7 - Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	4	15,4
8 - Operátori a montéri strojov a zariadení	3	11,5
9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	10	38,5
N/A - neurčené	3	11,5
Spolu	26	100,0

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Domový a bytový fond

Charakteristika bytového fondu v Klčove je pomerne dobrá. V čase Sčítania 2021 (SODB 2021) sa v obci nachádzalo spolu 175 domov, v ktorých bolo 180 bytov (okrem rodinných domov je tu aj 1 bytový dom so 6 bytmi). V štruktúre domového fondu prevládali predovšetkým rodinné domy (168 domov; 96,0 %). Napojenie na verejný vodovod nemal žiadny dom, nakoľko v obci verejný vodovod vybudovaný nie je. Väčšina domov mala priame napojenie – avšak z vlastného vodného zdroja. Rovnako v obci nie je ani verejná kanalizácia, takže väčšina domov využíva vlastné septiky, žumpy. V obci sa nachádzajú najmä veľmi veľké byty (s 5 a viac obytnými miestnosťami). Väčšina bytov v obci bola síce postavená počas socializmu, avšak aj v ostatnom období dochádza v obci k intenzívnej domovej výstavbe.

Tabuľka 10: Počet domov podľa typu domu

	Počet domov	Podiel (%)
rodinný dom	168	96,0
bytový dom	1	0,6
polyfunkčná budova	0	0,0
ostatné budovy na bývanie	0	0,0
neskolaudovaný rodinný dom	0	0,0
núdzový objekt, neurčený na bývanie	0	0,0
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	2	1,1
ostatné	4	2,3
nezistený	0	0,0
SPOLU	175	100,0

Zdroj: SODB 2021

Tabuľka 11: Štruktúra domov podľa typu vodovodnej prípojky

	v dome - z verejnej siete	v dome - vlastná	mimo domu - z verejnej siete	mimo domu - vlastná	bez prípojky	nezistený	Spolu
Počet domov	0	168	0	1	3	3	175
Podiel (%)	0,0	96,0	0,0	0,6	1,7	1,7	100,0

Zdroj: SODB 2021

Tabuľka 12: Štruktúra domov podľa typu kanalizačného systému

	septik, žumpa	prípojka na kanalizačnú sieť	domáca čistička odpadových vôd	bez kanalizácie	nezistený	Spolu
Počet domov	166	0	0	6	3	175
Podiel (%)	94,9	0,0	0,0	3,4	1,7	100,0

Zdroj: SODB 2021

Tabuľka 13: Byty podľa obytných miestností

	1 obytná miestnosť	2 obytné miestnosti	3 obytné miestnosti	4 obytné miestnosti	5 a viac obytných miestností	nezistené	Spolu
Počet bytov	1	10	37	58	71	3	175
Podiel (%)	0,6	5,6	20,6	32,2	39,5	1,7	100,0

Zdroj: SODB 2021

Tabuľka 14: Domy podľa obdobia výstavby

	pred r. 1919	1919-1945	1946-1960	1961-1980	1981-2000	2001-2010	2011-2015	2016 a neskôr	nezistené	Spolu
Počet domov	10	18	27	45	31	22	11	8	3	175
Podiel (%)	5,7	10,3	15,4	25,7	17,7	12,6	6,3	4,6	1,7	100,0

Zdroj: SODB 2021

Obec nemá vypracovaný a schválený územný plán. Aktuálne začali samosprávne orgány proces jeho obstarania, čo do budúcnosti zabezpečí kvalitnejšie podmienky pre racionálne využívanie územia obce prostredníctvom ustanovenia záväzných regulatívov. Nový územný plán bude počítat aj s výstavbou bytových domov.

Dopravná infraštruktúra

Z aspektu pripojenia obce na medzinárodné a rýchlostné cestné a železničné komunikácie je poloha Klčova veľmi výhodná. Najdôležitejšia dopravná tepna Slovenska – diaľnica D1, totižto prechádza priamo katastrom obce (pričom výjazd na diaľnicu je len pár km od obce – pri Nemešanoch alebo pri Levoči). Horšie je to s napojením na hlavnú železničnú tepnu Slovenska – najbližšie železničné stanice, na ktorých zastavujú rýchlostné vlaky, sa nachádzajú až v Spišskej Novej Vsi a najmä Poprade. Najdôležitejším dopravným uzlom v okolí Klčova, na ktorom sa nachádzajú zastávky medzinárodnej autobusovej i železničnej prepravy ako i medzinárodné letisko, je takmer 40 km vzdialené mesto Poprad.

Samotná obec Klčov leží na ceste I. triedy č. 18 (v minulosti bývalý hlavný ťah v smere Poprad – Prešov). V strede obce sa na túto cestu I. triedy č. 18 pripája cesta III. triedy č. 3208 v smere na Domaňovce a z nej vedie odbočka na ďalšiu cestu III. triedy č. 3242 v smere na Trstáň a Hincovce.

Väčšina miestnych komunikácií v Klčove má bezprašnú povrchovú úpravu s rôznym (avšak vo väčšine úsekov pomerne úzkym) šírkovým usporiadaním. Kvalita miestnych ciest v obci je poväčšine na dobrej úrovni, takmer všade je vybudovaný asfaltový povrch (na niektorých úsekoch však ostáva ešte dobudovať asfaltový povrch).

Odstavné parkovacie plochy pre osobné automobily sa v obci nachádzajú na miestach s vyššou koncentráciou automobilov – pri obecnom úrade, taktiež pri škole a pri hlavnej ceste. Chodníky sú v obci vybudované len popri miestnej komunikácii vedúcej od hlavnej cesty (I/18) k obecnému úradu, tiež v krátkom úseku na rovnobežnej miestnej komunikácii a tiež na krátkom úseku popri hlavnej ceste. Kvôli špecifickým územno-technickým pomerom (cesty, na ktoré nadväzujú súkromné pozemky) je budovanie ďalších chodníkov popri miestnych komunikáciách veľmi ťažko realizovateľné.

Technická infraštruktúra

Obec má len slabšie vybudovanú technickú infraštruktúru. Dôvodom tohto konštatovania je fakt, že v Klčove nie je vybudovaný verejný vodovod, kanalizácia ani ČOV. Nakoľko z finančného hľadiska ide o extrémne náročné projekty, ich realizácia nie je možná z vlastných prostriedkov obce, možná je výlučne s využitím externých zdrojov. Obec sa snaží uchádzať sa o verejné zdroje, doposiaľ sa jej takýmto spôsobom podarilo vybudovať cca 30 % rozvodov verejného vodovodu a kanalizácie (z celej siete, potrebnej na pokrytie obce). Tieto rozvody však zatiaľ nie sú odovzdané do užívania, nakoľko vodovod nie je napojený na vodný zdroj a kanalizácia na ČOV (ktorú je taktiež potrebné vybudovať). Pitnú vodu obyvatelia čerpajú najmä z vlastných studní, odvádzanie splaškových vôd sa realizuje len do septikov a žúmp, ktoré sú následne ich majitelia povinní vyprázdňovať v súlade so zákonom o vodách.

Obec je plne plynofikovaná, všetky jej časti sú plne elektrifikované. V Klčove funguje verejné osvetlenie, ktoré bolo z dôvodu vyššej energetickej účinnosti (a úspornosti) zrekonštruované a zavedené bolo LED osvetlenie. Obecný rozhlas je drôtový, funkčný. V Klčove je dostupný mobilný signál aj internetové pripojenie.

Tabuľka 15: Vybavenie technickou infraštruktúrou

Technická infraštruktúra	
vodovod	nie
kanalizácia	nie
ČOV	nie
plyn	áno
elektrina, verejné osvetlenie	áno
obecný rozhlas	áno
mobilný operátor	áno
internet	áno

Zdroj: Obecný úrad

Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra, služby

Obyvatelia Klčova musia za základnú zdravotnú starostlivosťou dochádzať. Ambulancie základnej zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov obce Klčov (ambulancia praktického lekára pre dospelých, praktického lekára pre deti a dorast, ambulancia zubného lekára a gynekologická ambulancia) sa nachádzajú v Levoči. Ďalšie špecializované zdravotné ambulancie sa nachádzajú taktiež v Levoči a okolitých mestách.

Najbližšia stanica Hasičského a záchranného zboru (profesionálnych hasičov) sídli v Levoči, rovnako tak najbližšia stanica rýchlej zdravotníckej pomoci. V Klčove je zriadený Dobrovoľný hasičský zbor obce (DHZ-O) a funguje tu aj občianske združenie dobrovoľných hasičov.

Spomedzi základných služieb je v obci k dispozícii predajňa rozličného tovaru. Nenachádza sa tu pošta ani bankomat. Najbližšie pobočky banky a zdravotnej poisťovne sa nachádzajú v Levoči. Priamo v obci je obyvateľom dostupná predajňa stavebnín, záhradníctvo a sídli tu tiež firma so skladovými priestormi.

Tabuľka 16: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2022)

Praktický lekár pre dospelých	nie	Zariadenie sociálnych služieb	áno
Praktický lekár pre deti a dorast	nie	Pošta	nie
Stomatologická ambulancia	nie	Predajňa zmiešaného tovaru	áno
Gynekologická ambulancia	nie	Bankomat	nie
Lekáreň	nie	Stanica Hasičského a záchr. zboru	nie
Záchranná zdravotná služba	nie	Dobrovoľný hasičský zbor obce	áno

Zdroj: Obecný úrad

Z hľadiska poskytovania sociálnych služieb (na základe zákona o sociálnych službách) je priamo v obci registrovaná jedna poskytovaná sociálna služba: denný stacionár. Jej poskytovateľom je nezisková organizácia Alžbetin dom, n.o.

Obec Klčov zabezpečuje svojim obyvateľom nasledovné sociálne služby a sociálnu pomoc:

- **posudková činnosť na účely odkázanosti na sociálnu službu:** povinná činnosť, ktorú obec v prípade potreby zabezpečuje na základe zákona o sociálnych službách;
- **základné sociálne poradenstvo:** v prípade potreby poskytovanie potrebných informácií jednotlivcom;

V obci nepôsobia žiadni iní poskytovatelia sociálnych služieb. Okrem vyššie uvedených služieb, zabezpečovaných na základe zákona o sociálnych službách, zabezpečuje obec Klčov pre svojich obyvateľov na úseku sociálnych vecí a v záujme podpory komunitného rozvoja aj iné služby, podporu, pomoc a aktivity (na základe iných zákonov alebo všeobecne záväzných nariadení obce):

- **dotácia na stravu seniorom:** ide o finančnú pomoc osobám, ktoré patria medzi nízkopříjmové skupiny obyvateľstva; obec v roku 2021 poskytuje dotáciu na stravu 50 seniorom vo výške 0,42 €/obed;
- **opatrenia aktívnej politiky trhu práce** (napr. podľa § 50 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti): služby poskytované v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, cieľom ktorých je udržiavať, resp. rozvíjať u nezamestnaných obyvateľov pracovné návyky;
- **rôzne posedenia s dôchodcami:** aktivita samosprávy pre seniorov v záujme podpory ich integrácie a aktívnej účasti na živote obce.

Školstvo, kultúrno-spoločenský život a šport

V rámci predprimárneho a primárneho vzdelávania je v obci na adrese Klčov 28 k dispozícii Základná škola s materskou školou sv. Jána Nepomuckého, ktorej zriaďovateľom je Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Spišské Podhradie. Ide o plne organizovanú školu, poskytujúcu vzdelávanie a výchovu pre deti MŠ a žiakov 5. až 9. ročníka. Materskú školu v šk. roku 2021/2022 navštevuje 40 detí, základnú školu 94 žiakov. Popri ZŠ s MŠ funguje aj školská jedáleň a tiež školský klub detí, v ktorom majú žiaci školy možnosť absolvovať v popoludňajších hodinách rôzne výchovno-vzdelávacie aktivity. Škola nemá vlastnú telocvičňu ani športové ihrisko na vyučovanie telesnej výchovy. V záujme kvalitnejšieho vzdelávania a zdravej výchovy detí je preto potrebné vybudovať aj telocvičňu. Ďalšou organizačnou zložkou ZŠ s MŠ je základná umelecká škola, ktorú v šk. roku 2021/2022 navštevuje až 366 žiakov. Stredné školy sú pre študentov z Klčova k dispozícii najmä v okolitých mestách (Levoča, Spišská Nová Ves...).

Z hľadiska infraštruktúry kultúrnych zariadení má obec vybudovaný kultúrny dom, ktorý sa nachádza v spoločnej budove s OcÚ. Jeho súčasťou je spoločenská sála s kuchyňou, ktoré slúžia na organizáciu rôznych kultúrno-spoločenských podujatí. Klčov má zriadenú aj obecnú knižnicu. Z hľadiska fungovania rôznych kultúrno-spoločenských telies možno konštatovať, že v obci nepôsobí žiadna folklórna skupina ani ochotnícke divadelné teleso, v rámci ktorého by mohli miestni obyvatelia pôsobiť.

Pre potreby športového vyžitia obyvateľov má obec vybudované viaceré športoviská, ktoré sú koncentrované v areáli v západnej časti obce (pri obecnej úrade).

Jeho súčasťou je prírodné futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko s umelým povrchom, priestor s mantinelmi pripravený na zriadenie ľadovej plochy a detské ihrisko. Napriek tomu, že obec má futbalové ihrisko, žiadny futbalový klub tu nepôsobí. Rekonštrukciu si vyžaduje najmä priestor s mantinelmi, kde je potrebné upraviť povrch (vybudovať betónovú plochu) a doplniť tiež sprievodné zariadenia. Okrem detského ihriska, nachádzajúceho sa v tomto športovom areáli, má obec vybudované aj ďalšie detské ihrisko v jej centrálnej časti.

Tabuľka 17: Infraštruktúra kultúry a športu

Kultúrny dom	áno	Telocvičňa	nie
Kino	nie	Športové ihrisko prírodné	áno
Knižnica	áno	Športové ihrisko umelé	áno
Ochotnícky divadelný súbor	nie	Detské ihrisko	áno
Folklorný súbor	nie	Športový klub	nie

Zdroj: Obecný úrad

Kultúrno-spoločenský život v obci nie je veľmi bohatý (čo je však, vzhľadom na veľkosť obce, prirodzené). Počas roka sa tu koná niekoľko rôznych podujatí, organizovaných pre niektoré špecifické skupiny obyvateľstva, ako aj pre širokú verejnosť. Ďalšie podujatia (pre deti a žiakov) sú realizované v rámci školy.

Tabuľka 18: Kultúrno-spoločenské a športové podujatia organizované v obci počas roka

Mesiac	Podujatie
Máj	- Deň matiek
Jún	- Deň detí
August	- Dni obce
Október	- Úcta k starším
Október - November	- Stolnotenisový turnaj
December	- Mikuláš

Zdroj: Obecný úrad

Okrem vyššie uvedených podujatí má samospráva obce záujem realizovať aj ďalšie podujatia, ich organizácia však výrazne závisí od aktuálnych protipandemických opatrení (COVID-19). Ide najmä o organizáciu obecnej zabíjačky a obecného plesu.

Podobne ako je tomu v iných obciach, aj v Klčove má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie. V obci sa nachádza rímskokatolícka farnosť, a teda aj rímskokatolícky farský kostol Narodenia Panny Márie.

Administratívno-správne služby

Na kvalitu života obyvateľov obce vplýva aj dostupnosť administratívno-správnych služieb subjektov verejnej správy. Možno konštatovať, že čím viac služieb je v obci dostupných, tým väčší je komfort obyvateľstva. Dostupnosť (blízkosť; nízka náročnosť na dochádzku za danými službami, či už z hľadiska vzdialenosti alebo času) administratívno-správnych služieb patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce migračný pohyb obyvateľstva v obci.

Tabuľka 19: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb

Inštitúcia	Miesto poskytovania služieb
Matričný úrad	Spišské Podhradie
Pracovisko daňového úradu	Levoča
Pracovisko Obvodného oddelenia policajného zboru	Spišské Podhradie
Okresný súd	Levoča
Okresný úrad	Spišské Podhradie
Pobočka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Levoča

Zdroj: vlastné spracovanie

Bezpečnosť v obci

V intraviláne obce je zavedený monitorovací kamerový systém, ktorého súčasťou sú aktuálne 3 kamery. Tie monitorujú najmä budovy v majetku obce (a im príslušné priestory). Z hľadiska prevencie kriminality a v záujme spoľahlivejšieho zisťovania príp. porušení zákona by bolo vhodné existujúci kamerový systém v obci rozšíriť a osadiť ďalšie kamery na monitoring verejných priestranstiev, príp. aj potenciálne problémových úsekov z hľadiska cestnej premávky (napr. prechody pre chodcov na hlavnej ceste a pod.).

Hospodárske pomery

Polohová atraktivita územia

V Slovenskej republike sa v plnej miere uplatňuje západovo-východný gradient rozvoja, ktorý je odzrkadlením západovo-východného gradientu rozvoja v Európe (v súvislosti s ekonomickou výkonnosťou krajín sa v Európe spomína taktiež severo-južný gradient rozvoja). Na Slovensku sa daná skutočnosť prejavuje tým spôsobom, že najvyspelejšie regióny sa nachádzajú v jeho západnej a najzaostalejšie v jeho východnej časti, pričom úroveň rozvoja smerom od západu na východ postupne klesá² (najmä čo sa týka ukazovateľov ako tvorba HDP, miera nezamestnanosti, ekonomická aktivita obyvateľstva, príjmy obyvateľstva, tvorba nových pracovných miest, ale aj infraštruktúrne vybavenie regiónov, kvalita domového a bytového fondu a pod). Makropolohová atraktivita obce Klčov, ležiacej na východnom Slovensku, je teda z aspektu jej potenciálu pre prítiahnutie investícií do priemyselnej výroby veľmi nízka, keďže ekonomicky najrozvinutejšie regióny krajiny sa nachádzajú najmä na západe (s výnimkou funkčných mestských regiónov Košíc a Prešova).

Tak ako má obec z makropolohového hľadiska nevýhodnú polohu v menej rozvinutom regióne stredného Spiša, z mezopolohového hľadiska je jej lokalizácia už pomerne výhodná. Poloha obce vo vzťahu k regionálnym ekonomickým centrami a vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre nadregionálneho významu (prítomnosť ktorej významne zvyšuje lokalizačný potenciál územia pre rôzne investície) je totižto pomerne priaznivá. Najvýraznejšími ekonomickými centrami v regióne sú mestá Poprad a Spišská Nová Ves (menej Levoča). Najmä mesto Poprad s viac ako 50 000 obyvateľmi predstavuje pomerne rozvinutý priemyselný uzol s dominanciou strojárskemu priemyslu, pričom jeho vzdialenosť od obce je necelých 40 km (v závislosti od zvolenej trasy; jazda autom trvá cca 0,5 h). Všetky tieto 3 mestá, ktoré predstavujú regionálne centrá zamestnanosti, tvoria rádius dennej dochádzky z obce Klčov.

Vzhľadom na vyššie uvedené by asi nebolo namieste domnievať sa, že priamo Klčov má veľký potenciál pre prilákanie rôznych významných investícií (napr. do priemyselnej výroby) s vyšším počtom nových pracovných miest. V blízkosti obce sa však nachádzajú viaceré väčšie aj menšie centrá zamestnanosti, ktoré zabezpečujú pracovné príležitosti pre široké okolie a ktoré majú zároveň potenciál tvorby ďalších nových pracovných miest. Obyvateľstvo obce teda môže svoju zamestnanosť riešiť formou dennej dochádzky do zamestnania do okolitých miest.

² Presnejšie, v súvislosti s úrovňou rozvoja jednotlivých slovenských regiónov sa v odbornej literatúre spomína rozdelenie Slovenska na bohatý (severo) západ a chudobný (juho) východ, pričom región Spiša patrí práve do tej chudobnejšej časti.

Pol'nohospodárstvo a priemysel

V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce prevláda orná pôda (318,1 ha) nad trvalými trávnyimi porastmi (93,8 ha). V poľnohospodárskej výrobe majú teda vzhľadom k rozsiahlejším plochám ornej pôdy i TTP pomerne priaznivé podmienky tak rastlinná, ako aj živočíšna poľnohospodárska výroba³. V katastri obce hospodária viaceré subjekty poľnohospodárskej výroby (najmä samostatne hospodáriaci roľníci).

Z hľadiska priemyselnej výroby sa v Klčove aktuálne žiadne priemyselné prevádzky, ani menšie komerčné remeselné dielne, nenachádzajú.

Tabuľka 20: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2020; v ha)

Poľnohospodárska pôda						
orná pôda	chmeľnice	vinice	záhrady	ovocné sady	TTP	spolu
318,1	0,0	0,0	3,3	29,6	93,8	444,8
Nepoľnohospodárska pôda						
lesné pozemky	vodné plochy	zastavané plochy a nádvorcia	ostatné plochy		Spolu	
230,9	8,9	45,4	4,2		289,4	
Celková výmera územia						734,3

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Cestovný ruch

Cestovný ruch predstavuje interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na realizácii ktorého sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú napr. poľnohospodárstvo (v ostatnom období najmä ekologické poľnohospodárstvo a agroturistika), priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu vyjadrujú príťažlivosť územia pre účastníkov cestovného ruchu, vytvárajú motiváciu pre návštevu danej lokality. Obec Klčov leží (z hľadiska dopravnej vzdialenosti) pomerne blízko významného turistického regiónu v rámci Slovenska – Slovenského raja a neďaleko sa nachádza aj ďalší národný park – najatraktívnejší turistický región v rámci Slovenska – Tatry. Avšak poloha obce nie je výhodná (nakolko turista, ktorý chce tieto národné parky navštíviť, si za miesto ubytovania pravdepodobne zvolí radšej inú obec, ktorá má lepšiu východiskovú polohu).

Okrem národných parkov sa v relatívnej blízkosti obce nachádzajú na Spiši aj mnohé kultúrnohistorické a umelecko-historické pamiatky. Umelo vytvorené lokalizačné predpoklady CR (spoločenské aj kultúrno-historické) sú teda na dobrej úrovni. Z kultúrno-historických hmotných pamiatok a zariadení sa v blízkom okolí nachádza súbor kultúrnych pamiatok UNESCO pod názvom „Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia“, do ktorého patrí centrum mesta Levoča s Chrámom svätého Jakuba, dielom Majstra Pavla z Levoče, Radnicou, Thurzovým domom a ďalšími historickými stavbami na levočskom námestí, ďalej Spišský hrad, Spišská Kapitula, Spišské Podhradie a kostol sv. Ducha v Žehre. V Kežmarku sa nachádza ďalšia lokalita UNESCO – evanjelický drevený artikulárny kostol Najsvätejšej Trojice, patriaci do súboru Drevených chrámov v slovenskej časti Karpatského oblúka.

Medzi lokalizačné predpoklady CR patria aj kultúrno-spoločenské a športové podujatia, ktoré taktiež prispievajú k atraktivite okolitého regiónu a významne zvyšujú jeho návštevnosť. Počas roka sa ich v blízkom okolí koná viacero (napr. Mariánska púť v Levoči, Hradobranie na Spišskom hrade, ďalšie podujatia, rôzne jarmoky a slávnosti v Levoči, ako aj okolitých mestách a obciach a pod.). Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu (prírodné aj umelo vytvorené) v okolitom regióne sú teda na pomerne dobrej úrovni.

³ Toto konštatovanie sa však týka len dostupnej plochy na poľnohospodársku výrobu, neberieme tu do úvahy ďalšie dôležité faktory, ako sú napr. klimatické, orografické alebo pôdne pomery

Lokalizačné predpoklady rozvoja CR priamo v katastri obce Klčov sú taktiež na pomerne dobrej úrovni. V obci je kvalitná ponuka ubytovania pre turistov (reprezentovaná miestnym podnikateľským subjektom, poskytujúcim ubytovanie), ktorá môže predstavovať dobrú východiskovú pozíciu napr. pre návštevu kultúrnohistorických pamiatok UNESCO v bezprostrednom okolí Klčova. Priamo v obci sa nachádza národná kultúrna pamiatka – NKP Hostinec (ide o prístavný hostinec z konca 18. storočia, ktorý svojho času okrem pohostinstva slúžil spolu s voziarňou aj ako výmenná konská stanica na hlavnej dopravnej trase medzi Popradom a Prešovom). Tento hostinec je vo vlastníctve obce. Navyše, obec vlastní aj múzeum medu (situované pri hlavnej ceste, v blízkosti NKP Hostinec), kde je možné prezrieť si históriu včelárstva a zakúpiť si rôzne včelárske produkty a darčkové predmety. Okrem toho majú samosprávne orgány obce zámer zriadiť v obci aj izbu tradícií, kde by boli reprezentované tradičné artefakty z obce a jej okolia.

V obci existuje aj určitá ponuka možností trávenia voľného času (športový areál) a je tu potenciál aj pre rozvoj agroturistiky (napr. smerom do Levočských vrchov k nádrži, k prírodnej rezervácii Hájik a pod.). V nadväznosti na všetky vyššie uvedené skutočnosti možno skonštatovať, že cestovný ruch v obci Klčov má potenciál stať sa v budúcnosti odvetvím, ktoré by pre jej obyvateľov zabezpečovalo príjmy.

Finančné hospodárenie

Finančné hospodárenie obce sa realizuje prostredníctvom rozpočtu obce, zostavovaného podľa dikcie § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na obdobie jedného kalendárneho roka. Pravidlá rozpočtového hospodárenia obce upravuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V § 5 uvedeného zákona sú príjmy obce definované nasledovne:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

V súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavuje viacročný rozpočet. Tento viacročný rozpočet predstavuje ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Prehľad majetku a zdrojov

Hodnota dlhodobého majetku obce Klčov k 31.12.2020 bola 2 129 836,82 €. V dlhodobom majetku je teda viazaných 94 % zdrojov obce. Jeho výrazne dominantnú zložku (2 045 406,41 €) tvorí dlhodobý hmotný majetok v podobe pozemkov a najmä stavieb, pomerne významné zdroje má obec aj v dlhodobom finančnom majetku (80 950,41 € - v realizovateľných cenných papieroch a podieloch). Obežný majetok k 31.12.2020 predstavoval 143 035,15 €.

Na konci roku 2020 obec evidovala pohľadávky v celkovej výške 23 367,94 €, pričom celú sumu predstavovali pohľadávky krátkodobé. Celkové záväzky obce k uvedenému dátumu boli vo výške 156 225,57 €. Krátkodobé záväzky (voči dodávateľom, zamestnancom, poisťovniam, daňovému úradu a pod.) boli k 31.12.2020 vo výške 12 913,36 €, dlhodobé záväzky vo výške 205,87 € (spolu 13 119,23 €).

Tabuľka 21: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2020 (eur; netto)

AKTÍVA	2 274 222,27	PASÍVA	2 274 222,27
Neobežný majetok spolu	2 129 836,82	Vlastné imanie	558 950,55
Dlhodobý nehmot. majetok	3 480,00	Výsledok hospodárenia	558 950,55
Dlhodobý hmotný majetok	2 045 406,41	-minulé roky	534 988,86
Dlhodobý finančný majetok	80 950,41	-účtovné obdobie	23 961,69
Obežný majetok spolu	143 035,15	Záväzky súčet	156 225,57
Zásoby	391,14	Rezervy	550,00
Zúčtovanie medzi subj. VS	0,00	Zúčtovanie medzi subjektmi VS	41 960,28
Pohľadávky	23 367,94	Záväzky	13 119,23
Finančné účty	118 776,07	Bankové úvery a ostatné	100 596,06
Časové rozlíšenie	1 350,30	Časové rozlíšenie	1 559 046,15

Zdroj: Súvaha k 31.12.2020

Príjmy a výdavky obce

Celkové príjmy obce v roku 2020 boli vo výške 753 459,27 €. Dominantnú zložku tejto sumy predstavovali daňové výnosy samosprávy vo výške 657 387,60 €, výnosy z poplatkov mala obec v roku 2020 vo výške 12 173,52 € (spolu 669 561,12 €). Čiastočné zdroje predstavovali aj ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti (3 574,09 €).

Celkové výdavky obce v roku 2020 boli vo výške 729 459,73 €. Osobné náklady (mzdy a odvody zamestnancov) boli vo výške 115 748,11 €, prevádzkové výdavky obce za spotrebované nákupy a služby boli vo výške 54 977,29 € (nákupy 26 169,95 €, služby 28 807,34 €). Tieto výdavky predstavujú finančné zdroje na bežný chod samosprávy, sú spotrebovávané bez toho, aby prinášali priamy efekt pre rozvoj obce. V roku 2020 dosiahla obec Klčov kladný hospodársky výsledok vo výške 23 961,69 € po zdanení.

Tabuľka 22: Náklady a výnosy v roku 2020

Náklady	eur
Spotrebované nákupy	26 169,95
Služby	28 807,34
Osobné náklady	115 748,11
Dane a poplatky	294,00
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	8 497,51
Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	90 422,16
Finančné náklady	5 275,66
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	454 245,00
Spolu	729 459,73
Výnosy	eur
Tržby za vlastné výkony a tovar	2 627,30
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	669 561,12
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	3 574,09
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	158,00
Finančné výnosy	203,08
Mimoriadne výnosy	407,04
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo VÚC	76 928,64
Spolu	753 459,27
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA po zdanení	23 961,69

Zdroj: Výkaz ziskov a strát obce Klčov k 31.12.2020

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PRO

Predchádzajúci Program rozvoja obce mala obec Klčov spracovaný na roky 2015-2020. V ňom mala zadané 3 priority:

- Priorita 1: Dobudovanie infraštruktúry pre vytvorenie podmienok zdravého bývania v obci
- Priorita 2: Zlepšenie stavu životného prostredia a využitie prírodného potenciálu obce
- Priorita 3: Zabezpečenie kvality života prostredníctvom podpory zamestnanosti a fungujúceho spoločenského života v obci

V rámci týchto 3 priorít mala obec zadaných celkom 6 opatrení a v rámci nich spolu 44 aktivít (okruhov investícií). Najviac opatrení a aktivít bolo zadaných v Priorite 3: spolu 2 opatrenia a 18 aktivít. Väčšinu zadaných aktivít z predchádzajúceho Programu rozvoja sa podarilo zrealizovať, vyhodnotenie úspešnosti plnenia niektorých aktivít je z dôvodu ich priveľmi všeobecnej formulácie ťažké vykonať (napr. „propagácia obce“). Doposiaľ sa nepodarilo zrealizovať niektoré kľúčové infraštruktúrne projekty, ako je napr. výstavba vodovodu a kanalizácie.

Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Cieľom Ex – ante hodnotenia stavu projektovej pripravenosti investícií je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možnosti ich financovania z rôznych zdrojov. V nasledujúcom formulári sú uvedené len tie investičné zámery, na ktoré má obec v čase vypracovania tohto PRO (zima 2022) už spracovanú príslušnú dokumentáciu (resp. už má podanú žiadosť o NFP a čaká na vyhodnotenie). Súhrn všetkých investičných aj neinvestičných zámerov obce na nasledujúce obdobie je uvedený v ďalšej časti dokumentu (pozri najmä formuláre P1, P2 a F2).

Formulár 4 (A7): Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania nového PRO (pipe_line)																			
v tis. EUR																			
por. č.	Politika – oblasť*	Názov investície	Klasifikácia stavby - triedy	Rok začatia-plán	Technická príprava mesiac/rok	Cena podľa stavebného zámeru		Navrhovaný objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov								
				Rok dokončenia-plán		Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov celkom	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosp rávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	H	Výstavba a rekonštrukcia verejného vodovodu	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	2022-2030	-	700,0	700,0	2022-2030	700,0	700,0									
2	H	Výstavba a rekonštrukcia verejnej kanalizácie	2223 – Miestne kanalizácie	2022-2030	-	900,0	900,0	2022-2030	900,0	900,0									
3	H	Výstavba ČOV	2223 – Miestne kanalizácie	2022-2030	-	500,0	500,0	2022-2030	500,0	500,0									

4	S	Revitalizácia verejných priestranstiev s doplnením prvkov oddychových častí a zón, prvkov pre deti	-	2024	-	80,0	80,0	2024	80,0	80,0								
5	S	Modernizácia a rekonštrukcia verejných budov		2024	-	100,0	100,0	2024	100,0	100,0								

* H – Hospodárska, S – Sociálna, E – Environmentálna politika

Zdroj: MDVRR 2015, obecný úrad

A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie v kontexte tohto programu rozvoja predstavuje pre obec tie oblasti, ktoré síce ovplyvňujú jej rozvoj (v rôznej miere, či už významne alebo len okrajovo), avšak obec ich zároveň nedokáže svojou činnosťou nijako ovplyvniť. V makroregionálnej mierke je dôležitým činiteľom rozvoja obce európsky rozvojový koncept „Red octopus“, ktorý stanovuje hlavné rozvojové centrá Európy. Ide o tzv. „červenú chobotnicu“ (pomenovanie podľa tvaru tejto rozvojovej siete), ktorá spája najrozvinutejšie európske sídelné a aglomeračné centrá a centrá, ktoré majú najväčší potenciál ďalšieho rozvoja. Jedno z ramien „červenej chobotnice“ prechádza aj Slovenskom, a to jeho juhozápadnou časťou. Klčov je teda od tohto ramena značne vzdialený.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) vyhodnotila jednotlivé sídelné centrá Slovenska ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou). Takýmto spôsobom bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí (okrem Bratislavy a Košíc, ktoré stoja samostatne a nepatria do žiadnej skupiny), ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie (prvé tri skupiny sa pritom členia na dve podskupiny). Najbližšie centrá osídlenia pre Klčov predstavujú mestá Spišské Podhradie (4. skupina), Levoča (3a. skupina), Spišská Nová Ves (2a. skupina) a Spišské Vlachy (5. skupina).

Okrem centier osídlenia KURS 2001 na Slovensku stanovila jadrové ťažiská osídlenia, ktoré sú navzájom pospájané rozvojovými osami I. stupňa. Ostatné sídelné centrá sú pospájané osami II. a III. stupňa. Tieto rozvojové a urbanizačné osi sú súčasťou vyvázenej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych potrieb.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

- rozvojová os prvého stupňa – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu,
- rozvojová os druhého stupňa – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
- rozvojová os tretieho stupňa – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Z pohľadu rozvoja územia Slovenska najdôležitejšia, teda rozvojová os I. stupňa, prepája Bratislavu a Košice (o. i.) severoslovenským dopravným koridorom cez Žilinu, Poprad a Prešov. Klčov teda na tejto najvýznamnejšej osi neležia a z tohto dôvodu možno len ťažko očakávať priaznivý rozvojový impulz pre obec z vonkajšieho prostredia prostredníctvom súkromných investorov (ktorí by sa nemuseli usadiť priamo v obci, stačilo by v jej blízkosti – tak, aby vytvorili nové pracovné príležitosti v rámci rádia dennej dochádzky do zamestnania z obce Klčov).

Veľmi dôležitým aspektom v analýze vonkajšieho prostredia je aj stratégia štrukturálnej politiky Európskej únie a jej priemet do slovenských pomerov. Počas programovacieho obdobia EÚ 2000-2006 (čo pre Slovensko znamenalo roky 2004-2006) používala Európska únia stratégiu regionálnej politiky založenú na rovnomernom prístupe samospráv k štrukturálnym fondom (tzv. „pokropením regiónov investíciami“, kde každá samospráva mala rovnaký prístup k týmto fondom). Od programovacieho obdobia 2007-2013 sa však už stratégia regionálnej politiky EÚ zmenila, keďže táto sa už nezamerala na znižovanie regionálnych disparít formou podpory zaostalých regiónov, ale na základe skúseností z regionálneho rozvoja zo západoeurópskych krajín, rozhodla sa posilňovať predovšetkým vytýčené

póly rastu, ktoré sú najviac konkurencieschopné a majú najväčší potenciál rozvoja (týmto opatrením sa taktiež sledovalo posilnenie vonkajšej konkurencieschopnosti EÚ ako celku voči ostatným aktérom vo svetovom hospodárstve). Jednotlivými krajinami vytýčené póly rastu mali byť nositeľmi rozvoja v jednotlivých regiónoch a postupom času by sa rozvoj z týchto pólov rastu mal šíriť do ich bezprostredného okolia (teda do zaostalejších oblastí v ich okolí). Na Slovensku tak boli od programovacieho obdobia 2007-2013 na základe koncepcie územného rozvoja Slovenska stanovené inovačné a kohézne póly rastu (niektoré mestá a obce v ich bezprostrednom zázemí), pričom najväčšia časť podpory zo štrukturálnych fondov smeruje práve do nich.

Výrazným vonkajším rozvojovým impulzom pre oblasť okresu Levoča by mohla byť zvýšená podpora zo strany vlády formou investičných stimulov pre tie priame zahraničné investície, ktoré sa realizujú čo najbližšie k tomuto regiónu (keď už nie priamo v ňom). Skúsenosti však ukazujú, že od roku 2002, kedy sa začalo s poskytovaním investičnej pomoci, jednotlivé slovenské vlády touto formou podporovali smerovanie priamych zahraničných investícií primárne do najrozvinutejších regiónov Slovenska (najmä do trojuholníka Bratislava – Trnava – Nitra, do Košíc a oblasti stredného Považia po Žilinu). Do oblasti Levoče smerovala len úplne minimálna časť investičnej pomoci vlády. Z prostredia investičnej pomoci teda len ťažko očakávať priaznivé rozvojové impulzy pre región v blízkej budúcnosti.

Spomínaná politika územnej podpory vo forme investičnej pomoci a množstvo ďalších faktorov (napr. faktor sídelnej hierarchie, faktor makropolitologickej atraktivity, faktor veľkej dopravnej infraštruktúry, faktor historickej marginality, faktor depresnosti priľahlých prihraničných regiónov a pod.; Korec 2005) prispeli (a naďalej prispievajú) k veľmi nerovnovážnemu regionálnemu vývoju v rámci Slovenska, keď sa medzi jednotlivými jeho regiónmi vytvorili pomerne výrazné regionálne disparity. Vytvorila sa tak významná priestorová polarizácia spoločnosti s existenciou centier na strane jednej a periférií (vnútorných aj prihraničných periférnych regiónov) na strane druhej. V takomto periférnom regióne leží aj obec Klčov.

Členstvo obce v organizáciách

Obec Klčov je členom viacerých združení, ktoré vznikli za rôznym účelom, majú rôzne ciele a prostredníctvom ktorých sa obec snaží uplatňovať a presadzovať svoje záujmy:

- „Združenie miest a obcí Slovenska“ (ZMOS) – organizácia zastupujúca záujmy obecných samospráv na celoslovenskej úrovni;
- „Združenie miest a obcí Spiša“ – záujmové združenie právnických osôb (obcí a miest okresov Spišská Nová Ves, Levoča a Gelnica), založené za účelom poradenstva a kvalitnejšieho riešenia spoločných problémov a výziev;
- „Regionálne vzdelávacie centrum Štrba“ – záujmové združenie právnických osôb, združujúce obce a mestá podtatranského regiónu, poskytujúce svojim členom rôzne vzdelávacie aktivity, školenia a prednášky spojené s výkonom samosprávy;
- „Miestna akčná skupina LEV“ (MAS LEV) – verejno-súkromné partnerstvo rôznych organizácií (obcí, podnikov, podnikateľov, občianskych združení, neziskových organizácií, fyzických osôb a pod.), vytvorené za účelom zlepšovania kvality života v území združenia (územie obcí, ktoré sú členmi tohto združenia), posilnenia ekonomického prostredia, zhodnotenia kultúrneho a prírodného dedičstva a podpory trvalo udržateľného rozvoja;

Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020 a v období 2021-2027

Jednou z možných ciest získavania finančných prostriedkov na realizáciu investičných akcií (okrem ďalších možných zdrojov, uvedených v časti „Indikatívny finančný plán“) sú Európske štrukturálne a investičné fondy. Napriek tomu, že tieto európske štrukturálne a investičné fondy sú z aspektu regionálneho rozvoja definované ako „doplnkové“ zdroje financovania, v súčasnom modeli regionálnej politiky a nastavenia financovania samospráv sú práve tieto prostriedky z EŠIF hlavným zdrojom financií, bez ktorého by len ťažko boli samosprávy schopné financovať svoje rozvojové investičné projekty. V programovom období EÚ 2014 – 2020 čerpá Slovensko európske štrukturálne a investičné fondy v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v rámci Cieľa Európska územná spolupráca. Nakoľko v čerpaní eurofondov platí pravidlo n+3, finančné prostriedky z programového obdobia 2014 – 2020 je možné čerpať do konca roku 2023.

V rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti sa čerpajú financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

- Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP),
- OP Ľudské zdroje (OP ĽZ),
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II),
- OP Výskum a inovácie (OP VaI),
- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP),
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS),
- Technická pomoc,
- Program rozvoja vidieka,
- Rybné hospodárstvo.

V rámci Cieľa Európska územná spolupráca čerpá Slovensko financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

Programy cezhraničnej spolupráce

- SK – CZ 2014 – 2020,
- SK – AT 2014 – 2020,
- PL – SK 2014 – 2020,
- SK – HU 2014 – 2020,
- ENI HU – SK – RO – UA 2014 – 2020.

Programy nadnárodnej spolupráce

- Stredná Európa,
- ETC Dunaj.

Programy medziregionálnej spolupráce

- INTERREG,
- ESPON,
- INTERACT,
- URBACT.

V čase vzniku tohto PRO (zima 2022) ešte nie je schválená Partnerská dohoda medzi Slovenskom a EÚ na nastávajúce programové obdobie 2021-2027, a teda ani Operačný program Slovensko. Nie je ešte definitívne známe aké konkrétne ciele a priority budú prostredníctvom EŠIF podporované (tieto skutočnosti sú aktuálne predmetom negóciácií medzi SR a EÚ). Z tohto dôvodu nie je možné analyzovať možné zdroje podpory v rámci EŠIF v budúcom programovom období, ktoré by obec Klčov mohla využiť.

STEEP analýza

Pri stretávaní sa s rôznymi problémami a výzvami je potrebné si uvedomiť, že ich riešenie môže byť v budúcnosti ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktoré obec nedokáže ovplyvniť. Úlohou STEEP analýzy (analýzy externého prostredia) je napomáhať tvorcom rozhodnutí predvídať budúci možný vývoj a na tieto zmeny sa pripraviť.

Formulár 5 (A8): STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Starnutie obyvateľstva, emigrácia mladých ľudí do miest	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti (napr. cestovný ruch)	Vplyv rôznych subjektov na ŽP	Politika vlády v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmeny postojov a správania – aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	Klesajúce trhy v niektorých poskytovaných službách	Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Štrukturálna politika Európskej únie	Zmena životného štýlu
Zmeny správania obyvateľov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Dostupnosť finančných zdrojov	Politika ŽP	Legislatívne zmeny	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Daňová politika	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

Zhodnotenie súčasného stavu územia je spracované formou SWOT analýzy. Tá bola vypracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce.

SWOT analýza

Formulár 6 (A10): SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • existencia chránených území v severnej časti katastra obce • vysoká úroveň vytriedenia komunálnych odpadov • rast počtu obyvateľov • pozitívny vývoj prirodzeného aj migračného pohybu obyvateľstva • relatívne nižšia miera nezamestnanosti • dobrá kvalita domového fondu • aktivita samosprávy pri príprave lokalít na IBV • kvalitná sieť miestnych komunikácií (avšak ostáva ešte dobudovať niektoré úseky) • dostupnosť niektorých predajní a služieb priamo v obci • školy a školské zariadenia pre predprimárne a primárne vzdelávanie dostupné priamo v obci • vybudovaný športový areál s možnosťou realizácie viacerých športov • výhodná poloha obce vzhľadom na nadradenú dopravnú infraštruktúru (diaľnica) a v blízkosti viacerých regionálnych centier zamestnanosti (PP, SN, LE) • málo rozvinutá miestna hospodárska základňa • intenzívne využívanie poľnohospodárskej pôdy v katastri obce • dobré predpoklady rozvoja cestovného ruchu • aktivita a výborná pripravenosť obce na získanie financií na realizáciu investičných akcií z externých dotačných zdrojov (viacero pripravených projektových dokumentácií) 	<ul style="list-style-type: none"> • niektoré lokality ohrozované stekajúcou vodou a bahnom z polí pri výdatných dažďoch • nepriaznivá štruktúra UoZ podľa doby evidencie a klasifikácie zamestnaní • nevybudovaná základná technická infraštruktúra (vodovod, kanalizácia, ČOV) • slabšia ponuka kultúrno-spoločenských podujatí v obci počas roka • slabá makropolitická atraktivita územia • nezrealizovaný projekt pozemkových úprav
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • príprava lokalít pre rozvoj IBV a HBV • realizácia dodatočných protipovodňových opatrení • výstavba základnej technickej infraštruktúry (vodovod, kanalizácia, ČOV) • podpora miestnych podnikateľských subjektov • realizácia projektu pozemkových úprav • využitie európskych štrukturálnych a investičných fondov na realizáciu rozvojových aktivít • možnosti podpory nezamestnaných občanov v rámci AOTP (menšie obecné služby, regionálna zamestnanosť...) 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočné využitie možných zdrojov z EÚ • vysoká administratívna náročnosť pre získanie financií z EŠIF • neustále zvyšovanie administratívnej záťaže výkonu miestnej samosprávy bez kompenzácie z hľadiska paralelného zvyšovania zdrojov (finančných, personálnych)

Zdroj: vlastné spracovanie

Kľúčové faktory a disparity územia

Vyhodnotením silných stránok a príležitostí zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce. Podobne, na základe vyhodnotenia slabých stránok a ohrození boli identifikované hlavné disparity obce.

Hlavné faktory rozvoja:

- využitie dobrej geografickej polohy obce z hľadiska potenciálu pre rozvoj CR na báze atraktívneho prírodného prostredia a množstva kultúrno-historických pamiatok v okolí
- podpora rozvoja individuálnej bytovej výstavby
- podpora rozvoja hromadnej bytovej výstavby
- výrazná aktivita samosprávnych orgánov na poli rozvoja individuálnej bytovej výstavby
- pripravenosť obce na získanie externých zdrojov na realizáciu rozvojových projektov (množstvo pripravených projektových dokumentácií)
- využitie zdrojov z EŠIF na realizáciu investičných a neinvestičných projektov, aktivita obce pri realizácii rozvojových projektov
- rozvoj poľnohospodárskej výroby

Hlavné disparity rozvoja:

- emigrácia obyvateľstva – z obce emigruje predovšetkým mladé obyvateľstvo, a to z dôvodu slabšej ponuky pracovných miest (v porovnaní s veľkými mestami) a možností seberealizácie
- slabšia ponuka pracovných príležitostí priamo v obci (v porovnaní s väčšími mestami) – obec nedokáže vygenerovať dostatočný počet pracovných príležitostí pre všetko svoje obyvateľstvo
- nezamestnanosť obyvateľstva – obyvateľstvo, ktoré si nevie nájsť prácu a neemigruje, upadá kvôli absencii dostatočného príjmu na živobytie do sociálnych problémov
- veľká rozdrobenosť pozemkov a komplikovaná štruktúra vlastníckych vzťahov v katastrálnom území obce – výrazne limitujúci faktor potenciálnych rozvojových aktivít z dôvodu veľkej náročnosti z hľadiska vysporiadania vlastníckych vzťahov (napr. pre technickú infraštruktúru, budovanie chodníkov a pod.).

B-Strategická časť

Programu rozvoja obce

Rozvoj rôznych regiónov, od lokálnej po makroregionálnu úroveň, je nutné chápať, realizovať, uvažovať a posudzovať v čo možno najširších súvislostiach a väzbách, nie izolovane. Z tohto dôvodu je preto pre stanovenie rozvojovej stratégie obce nevyhnutné rešpektovať aj rôzne „nadradené“ stratégie, ktoré boli prijaté či už na nadnárodnej úrovni, na úrovni štátu alebo VÚC.

Na medzinárodnej úrovni je Slovenská republika viazaná najmä **Agendou 2030**. Ide o súhrn globálnych záväzkov, ktorými medzinárodné spoločenstvo reaguje na najzávažnejšie výzvy súčasnosti. Zmena klímy, chudoba, zvyšujúce sa ekonomické a sociálne nerovnosti alebo neudržateľnosť prevládajúcich vzorcov výroby a spotreby sú komplexné a navzájom previazané problémy. Izolované zásahy a opatrenia preto strácajú účinnosť pri ich riešení. Agenda 2030 bola prijatá členskými štátmi Organizácie Spojených národov v roku 2015 a vyzýva štáty k spoločnému koordinovanému postupu pri riešení globálnych výziev. Táto Agenda 2030 bola prijatá najmä za účelom zabezpečenia udržateľného rozvoja vo svete. Obsahuje spolu 17 cieľov, ktorých plnenie je v záujme udržateľného rozvoja potrebné naplňať.

Implementácia Agendy 2030 je na Slovensku inštitucionálne rozdelená medzi Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a Ministerstvo zahraničných vecí SR. V konzultácii s odbornou verejnosťou bola Agenda 2030 na Slovensku premietnutá do užšieho súboru šiestich prioritných oblastí, ktoré zohľadňujú špecifiká Slovenska a ktoré budú základom ďalšej strategickej a koncepcnej práce. Sú nimi:

- *Vzdelanie pre dôstojný život,*
- *Smerovanie k znalostnej a environmentálnej udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí,*
- *Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia,*
- *Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy,*
- *Právny štát, demokracia a bezpečnosť,*
- *Dobré zdravie.*

Vyššie uvedené prioritné oblasti sa premietajú aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov Slovenska.

Strategická časť Programu rozvoja obce Klčov na roky 2022-2030 nadväzuje na analytickú časť, ktorá predstavuje komplexnú analýzu územia. Táto časť PRO obsahuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká a danosti. Jej súčasťou je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, ako aj formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Strategická vízia a strategický cieľ obce

Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, o tom, ako by mala obec vyzeráť. Je teda nástrojom na motiváciu, opisom ideálneho stavu, ktorý by sme chceli v budúcnosti dosiahnuť. Stanovuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na strednodobý časový horizont. Analýzou súčasného stavu obce, analýzou doteraz realizovaných a plánovaných projektov, na základe analýzy hlavných faktorov rozvoja a na základe funkcií, ktoré plní samospráva obce bola sformulovaná nasledovná **strategická vízia** obce Klčov:

Obec Klčov je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby.

Na dosiahnutie uvedenej strategickej vízie bude potrebné naplniť strategický cieľ rozvoja obce Klčov na roky 2022-2030. **Strategickým cieľom** rozvoja obce je

„zvýšiť kvalitu života obyvateľov obce aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľadovaní životného prostredia obce“.

Stratégia rozvoja

Cieľom strategickej časti programu je navrhnuť priority a opatrenia, ktoré budú viesť k naplneniu stanovenej vízie. Ide o návrh takých priorít a opatrení, ktorých riešenie je buď priamo v kompetencii obce alebo tiež takých, ktoré síce nie sú priamo v jej kompetencii, avšak obec ich dokáže svojou činnosťou a svojimi schopnosťami ovplyvniť žiaducim smerom.

Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Stratégia rozvoja obce je spracovaná v súlade s **Víziou a stratégiou rozvoja Slovenska do roku 2030**, ktorá plní úlohu Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v zmysle zákona o podpore regionálneho rozvoja. Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 definuje (okrem iného) priority, ciele a nástroje podpory regionálneho rozvoja podľa typov regiónov, miest a obcí. Je v súlade s politikou súdržnosti Európskej únie v období 2021-2027, v rámci ktorej **Európska komisia zadefinovala 5 hlavných politických cieľov politiky súdržnosti:**

1. *Inteligentnejšia Európa* – inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva
2. *Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa*
3. *Prepojenejšia Európa* – mobilita a regionálna pripojiteľnosť IKT
4. *Sociálnejšia Európa* – vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv
5. *Európa bližšie k občanom* – udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív.

V novom programovom období pravdepodobne nastanú v oblasti strategického plánovania a riadenia a implementácie eurofondov viaceré zásadné zmeny (v čase spracovania tohto PRO však ešte žiadne definitívne rozhodnutia prijaté neboli, všetky plánované zmeny boli ešte len v štádiu rokovaní). Doposiaľ sa programy rozvoja obcí vypracúvali na úrovni VÚC a na úrovni obcí a miest (pričom obce mali možnosť vypracovať si spoločný program rozvoja obcí). Po novom sa do strategického plánovania pridáva ďalší „medzistupeň“. Tento nový medzistupeň predstavujú tzv. **Strategicko-plánovacie regióny (SPR)**, ktorých hranice zadefinuje príslušný VÚC a schváli ustanovená Rada partnerstva kraja. Pre každý SPR sa následne vypracúva špecifická stratégia, spracovaná vo forme **integrovanej územnej stratégie (IUS)** a obsahujúca špecifické ciele a operácie, vzťahujúce sa len na to-ktoré SPR. Cieľom je zabezpečiť adresnejšie operácie a podporu regiónom na medzistupni medzi regionálnou samosprávou (VÚC) a miestnou samosprávou (obce). Integrovaná územná stratégia pre SPR môže byť vypracovaná v podstate 3 rôznymi spôsobmi:

1. ako svoje vlastné PRO (v zmysle zákona o regionálnom rozvoji by de facto išlo o spoločný Program rozvoja obcí);
2. druhou možnosťou je, že SPR bude mať svoju špecifickú stratégiu vypracovanú ako integrovanú územnú stratégiu (ako samostatný dokument, avšak nie vo forme PRO – nie ako spoločný Program rozvoja obcí);
3. integrovaná územná stratégia pre SPR bude samostatnou súčasťou Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku.

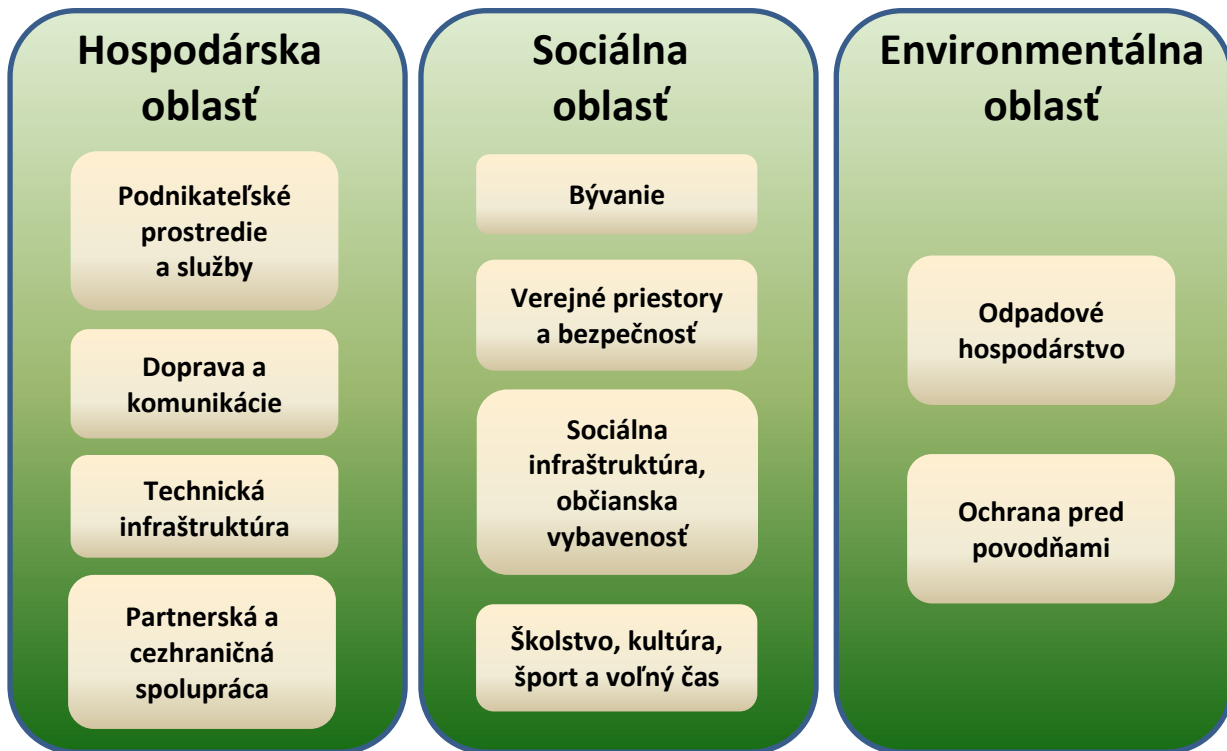
Tretí stupeň strategického plánovania budú stále tvoriť obce a mestá – tým je, samozrejme, ponechaná možnosť vypracovať si svoje vlastné PRO (ak nevyužijú možnosť vypracovať si svoj PRO ako súčasť spoločného programu rozvoja obcí). **Obec Klčov** leží v Prešovskom samosprávnom kraji a v programovom období 2021-2027 je **súčasťou** strategicko-plánovacieho regiónu **SPR Spiš**.

Zmena nastáva v rámci územného rozvoja. Každý samosprávny kraj na Slovensku si v rámci svojho PRO definuje tzv. **Integrované projektové balíčky**. Tie pozostávajú z kľúčových projektov (ktorých realizácia je pre implementáciu daného projektového balíka kľúčová, nosná; bez nej by realizácia celého integrovaného balíka nemala zmysel a investície by neprinesli synergický efekt) a komplementárnych projektových balíkov (ktoré obsahujú indikatívne tematické projektové balíčky). Celý integrovaný projektový balík môže byť financovaný z rôznych zdrojov (napr. EŠIF, Plán obnovy, Fond pre spravodlivú transformáciu, tzv. Nórske fondy, úverové zdroje, vlastné zdroje, dotácie štátu a pod.). Tá časť integrovaného projektového balíka, ktorá bude financovaná len z EŠIF, sa nazýva **Integrovaná územná investícia (IUI)**, angl. skratka ITI).

Integrovaný územný rozvoj v rámci územného programu by už nemal byť realizovaný výlučne formou dopytovo-orientovaných projektov (ako tomu bolo doposiaľ). V čase spracovania tohto PRO (zima 2022) zatiaľ situácia ohľadom nastavovania implementácie EŠIF v SR celkom vyjasnená nie je (verejnosti boli predstavené len úvodné návrhy). Časť IUI bude pravdepodobne schvaľovaná Radou partnerstva daného VÚC (bez potreby vyhlasovania dopytovo-orientovaných výziev; výhodou tohto spôsobu schvaľovania bude, že najprv Rada partnerstva VÚC schváli konkrétny projektový zámer na realizáciu, takže žiadateľ bude mať istotu, že jeho projektový zámer určite získa financie na realizáciu; potom dostane úspešný žiadateľ čas na dopracovanie a dodanie všetkej potrebnej dokumentácie, ako napr. samotná projektová dokumentácia, územné rozhodnutie, stavebné povolenie a pod.; tento prístup môže teda potenciálne ušetriť žiadateľom množstvo financií, úsilia a času – keďže tí nebudú povinní mať pripravenú celú dokumentáciu už v čase podania žiadosti o NFP, ale až po jej schválení) a časť IUI sa bude stále implementovať formou dopytovo-orientovaných výziev, vyhlasovaných štátnymi orgánmi (rovnakým spôsobom ako tomu bolo doteraz).

Pre naplnenie strategickej vízie (pozri predchádzajúcu kapitolu) si teda obec Klčov stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

- A.) **Hospodárska oblasť** – táto prioritná oblasť pozostáva zo 4 priorít: podnikateľské prostredie a služby (podpora malého a stredného podnikania, podpora miestnej hospodárskej základne, zavádzanie inovácií, rozvoj poľnohospodárstva, rozvoj digitalizácie), doprava a komunikácie (rekonštrukcia starých a výstavba nových miestnych komunikácií a chodníkov), technická infraštruktúra (vybudovanie technickej vybavenosti obce – vodovod, kanalizácia, ČOV) a partnerská spolupráca (spolupráca s partnerskými obcami).
- B.) **Sociálna oblasť** – prioritná oblasť pozostávajúca taktiež zo 4 rozvojových priorít: bývanie (podpora bývania v obci, príprava pozemkov na IBV, výstavba nájomných bytov), verejné priestory a bezpečnosť (revitalizácia verejných priestranstiev, prevencia kriminality), sociálna infraštruktúra, občianska vybavenosť (skvalitnenie občianskej vybavenosti, rekonštrukcia budov vo vlastníctve obce, podpora sociálnych služieb a komunitného rozvoja) a školstvo, kultúra, šport a voľný čas (skvalitňovanie školskej infraštruktúry, rekonštrukcia a výstavba športových a oddychových zariadení, podpora kultúrnych a športových podujatí a telies).
- C.) **Environmentálna oblasť** – tretia prioritná oblasť pozostáva z 2 rozvojových priorít: odpadové hospodárstvo (podpora triedeného zberu, zvyšovanie úrovne vytriedenia komunálnych odpadov) a ochrana pred povodňami (realizácia protipovodňových opatrení).

Prostredníctvom týchto troch prioritných oblastí a definovaných priorit, ktoré sú v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení, projektov a aktivít, bude obec naplňať definovanú strategickú víziu rozvoja. Splnením jednotlivých cieľov a stanovených opatrení bude zabezpečovať zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov.

Formulár 7 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov

Vízia „Obec Klčov je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby“			
Strategický cieľ „zvýšiť kvalitu života obyvateľov obce aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľadovaní životného prostredia obce“			
Prioritná oblasť	Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Globálny cieľ	<i>Rozvíjať vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry</i>	<i>Podporovať skvalitňovanie občianskej vybavenosti a zabezpečovať pre obyvateľov dôstojné podmienky spoločenského vyžitia</i>	<i>Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné životné prostredie</i>
Priority	<ul style="list-style-type: none"> • podnikateľské prostredie a služby • doprava a komunikácie • technická infraštruktúra • partnerská a cezhraničná spolupráca 	<ul style="list-style-type: none"> • bývanie • verejné priestory a bezpečnosť • sociálna infraštruktúra, občianska vybavenosť • školstvo, kultúra, šport a voľný čas 	<ul style="list-style-type: none"> • odpadové hospodárstvo • ochrana pred povodňami
Opatrenia	1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov 1.2 Rozvoj digitalizácie 1.3 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry 1.4 Zlepšenie technickej vybavenosti obce 1.5 Spolupráca s partnerskými obcami	2.1 Tvorba možností pre rozvoj bývania 2.2 Úprava verejných priestranstiev, vrátane zvyšovania bezpečnosti obyvateľov a prevencie kriminality 2.3 Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti 2.4 Podpora sociálnych služieb a sociálnych aktivít 2.5 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času 2.6 Skvalitnenie školskej infraštruktúry 2.7 Podpora spoločenského a kultúrneho života	3.1 Podpora zhodnocovania odpadov 3.2 Zlepšenie existujúcej protipovodňovej infraštruktúry

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

C-Programová časť

Programu rozvoja obce

Programová časť PRO nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty na zabezpečenie realizácie programu rozvoja, vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti na úrovni opatrení a aktivít. Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí

V strategickej časti zadefinované priority v rámci troch prioritných oblastí (hospodárskej, sociálnej, environmentálnej) obsahujú viaceré opatrenia, pričom každé opatrenie pozostáva z jedného alebo viacerých projektov/aktivít. Tie sú plne v súlade s 5 hlavnými politickými cieľmi politiky súdržnosti Európskej únie na programové obdobie 2021-2027. Realizácia projektov/aktivít v rámci zadefinovaných opatrení podporí **inteligentnú transformáciu hospodárstva**, napomôže **prechodu na ekologickejšiu nízkouhlíkovú Európu**, posilní **mobilitu a digitalizáciu**, prispeje k budovaniu **sociálnejšej Európy** a posilní **miestny rozvoj** (samozrejme, myslí sa tu realizácia projektov/aktivít na území obce – pričom tieto projekty/aktivity svojím malým dielom napomôžu realizácii systémových zmien v celoslovenskom a európskom meradle).

Všetky projekty a aktivity, ktoré samospráva plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Konkrétne činnosti, ktoré samospráva plánuje realizovať formou projektového zámeru, sú v tomto aj v ďalších formulároch uvedené ako „**Projekt**“. Činnosti, ktoré sa neplánujú realizovať formou projektového zámeru (spravidla „jednoduchšie“, menej náročné činnosti), sú uvedené ako „**Aktivita**“.

Všetky projekty a aktivity, ktoré sú v tomto PRO zadefinované, môžu byť realizované v rámci **integrovaných projektových balíkov**, zadefinovaných v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a môžu byť taktiež zahrnuté medzi **integrované územné investície** (financované z EŠIF).

Formulár 8 (P1): Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Prioritná oblasť 1 – HOSPODÁRSKA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov	<p>Aktivita: 1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci</p> <ul style="list-style-type: none"> - príprava pozemkov, budov, priestorových a technických podmienok pre vznik nových služieb a rozvoj existujúcich podnikateľských aktivít - prenájom obecných pozemkov a budov - podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty - podpora poľnohospodárskych subjektov <p>Aktivita: 1.1.2 Podpora zavádzania inovácií u miestnych zamestnávateľov</p> <ul style="list-style-type: none"> - zavádzanie nových produktov, zlepšených procesov, využívanie nových materiálov, zlepšovanie výrobných metód

<p>1.2 Rozvoj digitalizácie</p>	<p>Aktivita: 1.2.1 Podpora zavádzania efektívnych SMART digitálnych riešení v podnikoch a u subjektov poskytujúcich verejné služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizácia podporných aktivít pri zavádzaní digitálnych riešení do spoločnosti (napr. v doprave, cestovnom ruchu, odpadovom hospodárstve, vo výrobných procesoch, pri poskytovaní elektronických služieb občanom a pod.) <p>Aktivita: 1.2.2 Zvyšovanie digitálnych zručností zamestnancov a obyvateľov obce</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizácia vzdelávacích aktivít pre zamestnancov pracujúcich v podnikoch a verejnej správe a pre miestnych obyvateľov <p>Projekt: 1.2.3 Skvalitnenie verejných služieb, poskytovaných občanom</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zriadenie verejnej wifi siete a nabíjajúcich staníc na mobily - zriadenie nabíjajúcej stanice na elektromobily - zavedenie vysokorýchlostného internetu cez optické káble (súkromný investor)
<p>1.3 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry</p>	<p>Projekt: 1.3.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov, mostov, lávok a prístupových ciest v intraviláne aj extraviláne</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie nových miestnych komunikácií - vybudovanie chodníkov - rekonštrukcia existujúcich komunikácií, chodníkov, mostov a lávok <p>Aktivita: 1.3.2 Vybudovanie odvodňovacích rigolov popri miestnych komunikáciách</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba odvodňovacích rigolov <p>Projekt: 1.3.3 Výstavba cyklistických chodníkov v katastri obce</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie cyklochodníkov, ich prepojenie s inými cyklochodníkmi v regióne <p>Aktivita: 1.3.4 Budovanie bezpečnostných bariér na elimináciu nebezpečných úsekov v doprave (vrátane vyjednaní umiestnenia radaru na prechode pre chodcov s vlastníkom cesty)</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizácia bezpečnostných prvkov v doprave za účelom zvýšenia bezpečnosti všetkých účastníkov cestnej premávky

<p>1.4 Zlepšenie technickej vybavenosti obce</p>	<p>Projekt: 1.4.1 Výstavba a rekonštrukcia verejného vodovodu <i>Aktivity:</i> - osadenie vodovodného potrubia v celej obci - pripojenie na vodný zdroj</p> <p>Projekt: 1.4.2 Výstavba a rekonštrukcia verejnej kanalizácie <i>Aktivity:</i> - osadenie kanalizačného potrubia v celej obci - pripojenie kanalizačných vetiev na ČOV</p> <p>Projekt: 1.4.3 Výstavba ČOV <i>Aktivity:</i> - vybudovanie čističky odpadových vôd a pripojenie kanalizačných vetiev na ČOV</p> <p>Projekt: 1.4.4 Kapacitné rozširovanie a modernizácia rozvodov elektrickej siete <i>Aktivity:</i> - rozšírenie pokrytia obce elektrickou energiou v nadväznosti na ďalšiu výstavbu rodinných a bytových domov v obci</p> <p>Projekt: 1.4.5 Rekonštrukcia obecného rozhlasu <i>Aktivity:</i> - oprava poškodených bodov verejného rozhlasu</p>
<p>1.5 Spolupráca s partnerskými obcami</p>	<p>Aktivita: 1.5.1 Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce - rozvoj spolupráce s partnerskými obcami/mestami</p>
<p>Prioritná oblasť 2 – SOCIÁLNA</p>	
<p>Opatrenie</p>	<p>Projekt/Aktivita</p>
<p>2.1 Tvorba možností pre rozvoj bývania</p>	<p>Projekt: 2.1.1 Výstavba bytového domu s nájomnými bytmi <i>Aktivity:</i> - výstavba nového bytového domu so 6 nájomnými bytmi pre obyvateľov obce</p>
<p>2.2 Úprava verejných priestranstiev, vrátane zvyšovania bezpečnosti obyvateľov a prevencie kriminality</p>	<p>Aktivita: 2.2.1 Rozšírenie kamerového systému - osadenie ďalších bezpečnostných kamier za účelom prevencie kriminality v obci, riešenia porušení zákona na úseku cestnej premávky a pod.</p>

	<p>Projekt: 2.2.2 Revitalizácia verejných priestranstiev s doplnením prvkov oddychových častí a zón, prvkov pre deti</p> <p><i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie altánku, miesta na opekanie, oplotená a osvetlenia areálu za obecným úradom - výstavba drobného cyklistického chodníka pre deti - realizácia parkových a sadových úprav, úprava zelene
<p>2.3 Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti</p>	<p>Aktivita: 2.3.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizácia rôznych činností za účelom podpory rozvoja CR v obci (napr. výstavba náučného chodníka, zriadenie izby tradícií a pod.) <p>Projekt: 2.3.2 Výstavba obecného amfiteátra</p> <p><i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie amfiteátra na organizáciu kultúrno-spoločenských podujatí, osadenie lavičiek, úprava príslušného priestoru (chodníky, koše a pod.) <p>Projekt: 2.3.3 Modernizácia a rekonštrukcia verejných budov</p> <p><i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia vnútorných priestorov kultúrneho domu - rekonštrukcia rozvodov kúrenia, elektriny, podláh, omietok a pod. <p>Projekt: 2.3.4 Rekonštrukcia strechy na dome smútku</p> <p><i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - obnova strešnej krytiny <p>Projekt: 2.3.5 Hostinec pri ceste - zateplenie budovy, stropu a rekonštrukcia strechy</p> <p><i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zateplenie priestorov, úprava fasády - obnova strešnej krytiny
<p>2.4 Podpora sociálnych služieb a sociálnych aktivít</p>	<p>Aktivita: 2.4.1 V spolupráci s UPSVaR zapájanie obce do projektov AOTP</p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupráca obce s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny pri realizácii projektov na úseku aktívnych opatrení trhu práce <p>Aktivita: 2.4.2 Podpora neverejných poskytovateľov pri poskytovaní sociálnych služieb v obci</p> <ul style="list-style-type: none"> - poskytovanie súčinnosti a podpory poskytovateľom sociálnych služieb na území obce

<p>2.5 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času</p>	<p>Aktivita: 2.5.1 Výstavba športových zariadení v športovom areáli a ich vybavenie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie exteriérových priestorov na realizáciu športových aktivít - vybudovanie nového športoviska na workoutové aktivity - úprava priestorov na tvorbu ľadovej plochy - vybetónovanie priestorov, osadenie mantinelov, osadenie sprievodnej infraštruktúry (lavičky, koše a pod.) <p>Aktivita: 2.5.2 Rekonštrukcia existujúcich detských ihrísk, vrátane dobudovania prístreškov</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie prístreškov - oprava starých a osadenie nových preliezok, hojdačiek a ďalších prvkov na hranie detí
<p>2.6 Skvalitnenie školskej infraštruktúry</p>	<p>Projekt: 2.6.1 Výstavba telocvične</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba samostatnej budovy telocvične pre potreby vyučovania žiakov a pre miestnych obyvateľov na realizáciu športových aktivít
<p>2.7 Podpora spoločenského a kultúrneho života</p>	<p>Aktivita: 2.7.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora kultúrnych podujatí - podpora športových podujatí - podpora miestnych kultúrnych a športových telies
<p>Prioritná oblasť 3 – ENVIRONMENTÁLNA</p>	
<p>Opatrenie</p>	<p>Projekt/Aktivita</p>
<p>3.1 Podpora zhodnocovania odpadov</p>	<p>Aktivita: 3.1.1 Skvalitnenie systému zberu odpadov</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie efektivity triedeného zberu odpadov - rozšírenie možností zberu tzv. zeleného biologicky rozložiteľného a kuchynského odpadu z domácností - rozširovanie ponuky triedeného zberu o ďalšie druhy odpadov
<p>3.2 Zlepšenie existujúcej protipovodňovej infraštruktúry</p>	<p>Projekt: 3.2.1 Realizácia protipovodňových opatrení na potoku pretekajúcom stredom obce</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vykonanie potrebných úprav na miestnom potoku

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PRO. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PRO obce sú spracované v nasledujúcom formulári. Rozdelené sú do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu – práce, tovary a služby, financované počas realizácie aktivít projektu,
- ukazovatele výsledku – okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, príp. služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu – dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu.

Východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PRO obce boli stanovené ako nulové v roku 2022, cieľové hodnoty boli stanovené pre roky 2024 a 2027.

Formulár 9 (P2): Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PRO

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	
				2022	2024	2027
Hospodárska oblasť						
Opatrenie 1.1. - Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov						
Výsledok	Podpora podnikateľa	OcÚ	počet / rok	0	3	3
Dopad	Vyššia pridaná hodnota	ŠÚSR	%	0	3	6
Opatrenie 1.2. - Rozvoj digitalizácie						
Výstup	Realizované digitálne riešenia	OcÚ, zamestnávateľa	počet	0	10	20
Dopad	Zvýšená zamestnanosť obyvateľstva	OcÚ, ŠÚSR	%	0	3	6
Výstup	Osadené nabíjacie stanice na elektromobily	OcÚ	počet	0	0	1
Výstup	Zriadená verejná wifi sieť s nabíjacou stanicou na mobily	OcÚ	počet	0	0	1
Výstup	Osadené optické káble	OcÚ	súbor	0	1	1
Výsledok	Dostupný vysokorýchlostný internet	OcÚ	súbor	0	1	1
Opatrenie 1.3. - Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry						
Výstup	Novo vybudované miestne komunikácie	OcÚ	m	0	300	600
Výstup	Zrekonštruované miestne komunikácie a chodníky	OcÚ	m	0	300	300

Výstup	Zrekonštruované mosty a lávky	OcÚ	počet	0	2	3
Výstup	Vybudované odvodňovacie rigoly	OcÚ	súbor	0	0	1
Výstup	Vybudované cyklistické chodníky	OcÚ	súbor	0	0	1
Výstup	Zrealizované bezpečnostné prvky v doprave	OcÚ	súbor	0	1	1
Opatrenie 1.4. - Zlepšenie technickej vybavenosti obce						
Výsledok	Vybudovaná vodovodná a kanalizačná sieť	OcÚ	súbor	0	0	1
Výstup	Vybudovaná ČOV	OcÚ	počet	0	0	1
Výsledok	Obyvatelia pripojení na vodovodnú a kanalizačnú sieť	OcÚ	počet	0	650	700
Výstup	Rozšírená kapacita elektrickej siete pre výstavbu nových domov a bytov	OcÚ	súbor	0	0	1
Výstup	Zrekonštruovaný obecný rozhlas	OcÚ	objekt	0	0	1
Opatrenie 1.5. - Spolupráca s partnerskými obcami						
Výsledok	Podporené partnerské projekty	OcÚ	počet	0	3	5
Sociálna oblasť						
Opatrenie 2.1. - Tvorba možností pre rozvoj bývania						
Výstup	Novo vybudované nájomné byty	OcÚ	počet	0	0	6
Opatrenie 2.2. - Úprava verejných priestranstiev, vrátane zvyšovania bezpečnosti obyvateľov a prevencie kriminality						
Výstup	Nové kamery monitorujúce verejné priestory	OcÚ	počet	0	0	8
Výsledok	Nižší počet priestupkov	OcÚ, Polícia	%	0	40	40
Výstup	Vybudovaná nová oddychová zóna v obci	OcÚ	súbor	0	0	1
Opatrenie 2.3. - Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti						
Výstup	Vybudovaný náučný chodník	OcÚ	objekt	0	0	1
Výstup	Zriadená izba tradícií	OcÚ	objekt	0	1	1
Výstup	Vybudovaný amfiteáter	OcÚ	objekt	0	0	1
Výstup	Obnovená budova kultúrneho domu	OcÚ	objekt	0	1	1
Výstup	Zrekonštruovaná strecha na dome smútku	OcÚ	objekt	0	1	1
Výstup	Zrekonštruovaná strecha na Hostinci	OcÚ	objekt	0	1	1
Výstup	Zateplený objekt Hostinca	OcÚ	objekt	0	1	1
Výsledok	Nižšia energetická náročnosť prevádzky budovy (o koľko)	OcÚ	%	0	30	30
Opatrenie 2.4. - Podpora sociálnych služieb a sociálnych aktivít						
Výsledok	Osoby zamestnané cez projekty AOTP	OcÚ	počet	0	2	1
Výstup	Poskytované soc. služby priamo v obci	OcÚ	počet služieb	0	2	2

Opatrenie 2.5. - Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času						
Výstup	Priestor a zariadenie komplexne pripravené pre výstavbu ľadovej plochy	OcÚ	objekt	0	1	1
Výstup	Vybudované workoutové ihrisko	OcÚ	objekt	0	1	1
Výstup	Zrekonštruované detské ihriská	OcÚ	objekt	0	1	1
Opatrenie 2.6. - Skvalitnenie školskej infraštruktúry						
Výstup	Vybudovaný objekt telocvične pri ZŠ	OcÚ, škola	objekt	0	0	1
Výsledok	Deti absolvujúce telesnú výchovu v priestoroch telocvične	OcÚ, škola	počet	0	100	100
Opatrenie 2.7. - Podpora spoločenského a kultúrneho života						
Výsledok	Zrealizované kultúrne a športové podujatia	OcÚ	počet/rok	0	10	10
Výsledok	Podporené subjekty	OcÚ	počet/rok	0	2	2
Environmentálna oblasť						
Opatrenie 3.1. - Podpora zhodnocovania odpadov						
Výsledok	Skvalitnený systém zberu odpadov	OcÚ	súbor aktivít	0	1	1
Výsledok	Úroveň vytriedenia odpadov	OcÚ	%	60	70	80
Opatrenie 3.2. - Zlepšenie existujúcej protipovodňovej infraštruktúry						
Výstup	Zrealizované protipovodňové opatrenia	OcÚ	súbor aktivít	0	0	1

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

D-Realizačná časť

Programu rozvoja obce

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- akčný plán,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PRO,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PRO k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PRO.

Akčný plán obce

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania.

Formulár 10 (R1): Akčný plán

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie (tis. eur)
HOSPODÁRSKA OBLASŤ			
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov			
Aktivita: 1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	od 2022 priebežne	obec	2,70
Aktivita: 1.1.2 Podpora zavádzania inovácií u miestnych zamestnávateľov	od 2022 priebežne	obec, firmy	1,80
1.2 Rozvoj digitalizácie			
Aktivita: 1.2.1 Podpora zavádzania efektívnych SMART digitálnych riešení v podnikoch a u subjektov poskytujúcich verejné služby	od 2022 priebežne	obec, firmy	3,60
Aktivita: 1.2.2 Zvyšovanie digitálnych zručností zamestnancov a obyvateľov obce	od 2022 priebežne	obec	1,80
Projekt: 1.2.3 Skvalitnenie verejných služieb, poskytovaných občanom	2023-2025	obec, T-com	70,00
1.3 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry			
Projekt: 1.3.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov, mostov, lávok a prístupových ciest v intraviláne aj extraviláne	2023-2025	obec	200,00
Aktivita: 1.3.2 Vybudovanie odvodňovacích rigolov popri miestnych komunikáciách	2024	obec	30,00
Projekt: 1.3.3 Výstavba cyklistických chodníkov v katastri obce	2025-2027	obec	200,00
Aktivita: 1.3.4 Budovanie bezpečnostných bariér na elimináciu nebezpečných úsekov v doprave (vrátane vyjednaní umiestnenia radaru na prechode pre chodcov s vlastníkom cesty)	2022	obec, štát	10,00

1.4 Zlepšenie technickej vybavenosti obce			
Projekt: 1.4.1 Výstavba a rekonštrukcia verejného vodovodu	2022-2030	obec	700,00
Projekt: 1.4.2 Výstavba a rekonštrukcia verejnej kanalizácie	2022-2030	obec	900,00
Projekt: 1.4.3 Výstavba ČOV	2022-2030	obec	500,00
Projekt: 1.4.4 Kapacitné rozširovanie a modernizácia rozvodov elektrickej siete	2025	obec	50,00
Projekt: 1.4.5 Rekonštrukcia obecného rozhlasu	2026	obec	10,00
1.5 Spolupráca s partnerskými obcami			
Aktivita: 1.5.1 Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce	od 2022 priebežne	obec	4,50
SOCIÁLNA OBLASŤ			
2.1 Tvorba možností pre rozvoj bývania			
Projekt: 2.1.1 Výstavba bytového domu s nájomnými bytmi	2027	obec	800,00
2.2 Úprava verejných priestranstiev, vrátane zvyšovania bezpečnosti obyvateľov a prevencie kriminality			
Aktivita: 2.2.1 Rozšírenie kamerového systému	2025	obec	10,00
Projekt: 2.2.2 Revitalizácia verejných priestranstiev s doplnením prvkov oddychových častí a zón, prvkov pre deti	2024	obec	80,00
2.3 Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti			
Aktivita: 2.3.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu	2023-2026	obec	50,00
Projekt: 2.3.2 Výstavba obecného amfiteátra	2027	obec	50,00
Projekt: 2.3.3 Modernizácia a rekonštrukcia verejných budov	2024	obec	100,00
Projekt: 2.3.4 Rekonštrukcia strechy na dome smútku	2023	obec	60,00
Projekt: 2.3.5 Hostinec pri ceste - zateplenie budovy, stropu a rekonštrukcia strechy	2024	obec	150,00
2.4 Podpora sociálnych služieb a sociálnych aktivít			
Aktivita: 2.4.1 V spolupráci s UPSVaR zapájanie obce do projektov AOTP	od 2022 priebežne	obec, UPSVaR	9,00
Aktivita: 2.4.2 Podpora neverejných poskytovateľov pri poskytovaní sociálnych služieb v obci	od 2022 priebežne	obec	0,50
2.5 Skvalitnenie ponuky športového využitia a trávenia voľného času			
Aktivita: 2.5.1 Výstavba športových zariadení v športovom areáli a ich vybavenie	2023	obec	50,00
Aktivita: 2.5.2 Rekonštrukcia existujúcich detských ihrísk, vrátane dobudovania prístreškov	2024	obec	20,00
2.6 Skvalitnenie školskej infraštruktúry			
Projekt: 2.6.1 Výstavba telocvične	2025	obec, škola	400,00
2.7 Podpora spoločenského a kultúrneho života			
Aktivita: 2.7.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí a telies	od 2022 priebežne	obec	70,00

ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ			
3.1 Podpora triedenia a zhodnocovania odpadov			
Aktivita: 3.1.1 Skvalitnenie systému zberu odpadov	2022	obec	3,00
3.2 Zlepšenie existujúcej protipovodňovej infraštruktúry			
Projekt: 3.2.1 Realizácia protipovodňových opatrení na potoku pretekajúcom stredom obce	2027	obec	150,00

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PRO

Vypracovaním a schválením tohto Programu rozvoja plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky, ktorým je princíp programovania. Implementácia navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať konkrétnych ľudí, ktorí budú tieto projekty/aktivity uskutočňovať od začiatku do konca a ktorí za nich budú aj zodpovední. Vzhľadom na poddimenzovanosť samosprávy z aspektu ľudských zdrojov sa predpokladá, že niektoré projekty/aktivity bude potrebné realizovať v spolupráci s externými poradcami, odborníkmi, príp. špecializovanými firmami.

V systéme riadenia a implementácie PRO je **Riadiacim orgánom** na úrovni obce obecný úrad prostredníctvom starostu obce. Ten zodpovedá za systém riadenia PRO, ako aj za systém čerpania získaných dotácií, použitia úverových zdrojov a v prípade získania pomoci zo štrukturálnych fondov aj za čerpanie tejto pomoci. Obecné zastupiteľstvo plní úlohu **Monitorovacieho výboru**. **Orgánom auditu** je hlavný kontrolór a príslušná komisia OcZ, ak je zriadená. Funkciu **Platobného orgánu** vykonáva ekonomické oddelenie OcÚ a príslušné oddelenia OcÚ plnia funkciu **Sprostredkovateľského orgánu**. PRO ako aj všetky jeho zmeny a doplnky schvaľuje obecné zastupiteľstvo (Inštitút priestorového plánovania, 2016).

Administratívne zabezpečenie realizácie tohto programu je teda nevyhnutnou podmienkou jeho plnenia. Realizácia si však bude vyžadovať pravidelnú systematickú prácu. Z tohto dôvodu sa odporúča zriadiť pri obecnom zastupiteľstve komisiu strategického rozvoja. Táto komisia by vystupovala ako poradný orgán, ktorého úlohou by bolo vypracovať a posúdiť Správu o realizácii PRO, stav finančného čerpania prostriedkov, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PRO a zúčastňovať sa dôležitých stretnutí, týkajúcich sa rozvoja obce. V prípade potreby by táto komisia mala za úlohu prehodnotiť plán na ďalšie obdobie, eventuálne doplniť úlohy a opatrenia, ktoré neboli uvedené v tomto programe a pod.

Samospráva tak bude raz ročne získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PRO za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia. Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu k realizácii PRO berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PRO a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Úlohou obecného zastupiteľstva je taktiež schvaľovanie spolufinancovania pripravovaných projektov. Obecné zastupiteľstvo teda každoročne schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Stručný popis komunikačnej stratégie

Súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PRO budú, či už z dôvodu povinného informovania a publicity (najmä pri projektoch financovaných z EŠIF) alebo v rámci komunikácie medzi obcou a cieľovými skupinami pri príprave a realizácii projektov, rôzne formy komunikácie. V prípade realizácie projektov z EŠIF budú v záujme informovania verejnosti osadené informačné tabule, príp. budú organizované úvodné a záverečné konferencie, semináre, workshopy, rôzne informačné stretnutia a pod.

V podmienkach obce prebieha komunikácia predovšetkým osobným stykom verejnosti a záujmových skupín s jej volenými orgánmi a zamestnancami. Významným komunikačným kanálom najmä pre mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľstva je webová stránka obce. Staršie vekové kategórie uprednostňujú najmä obecný rozhlas, úradnú tabuľu a osobné podanie. Ďalším nástrojom komunikácie budú pozvánky na priamu účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Prostredníctvom uvedených komunikačných kanálov bude až do ukončenia platnosti PRO prebiehať neustála komunikácia s obyvateľmi týkajúca sa realizácie tohto Programu rozvoja obce.

System monitorovania a hodnotenia

Cieľom systému monitorovania a hodnotenia je získavanie informácií o reálnom plnení PRO a o jeho prípadnom negatívnom vývoji. Dôsledkom dobrého nastavenia systému monitorovania a hodnotenia bude prípadná zmena spôsobu realizácie, podľa potreby aj definovanie a prijatie nových opatrení. Ako už bolo spomenuté vyššie, samospráva bude raz ročne (do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu, kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PRO za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia.

Monitorovanie Programu rozvoja sa teda bude vykonávať priebežne počas celého trvania PRO až do ukončenia jeho platnosti. Tento proces bude vychádzať z údajov uvedených vo Formulári P2 – ukazovateľa výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania PRO bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou môže byť aj prípadná monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v rámci implementácie projektov z EŠIF. Za prípravu monitorovacej správy konkrétneho projektu bude zodpovedať jeho garant podľa povahy projektu. Za prípravu monitorovacej správy PRO bude zodpovedať samospráva obce – či už prostredníctvom starostu obce, hlavného kontrolóra, poslancov, zriadenej komisie strategického rozvoja, zamestnancov obecného úradu, príp. inej poverenej osoby.

Formulár 11 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PRO počas jeho platnosti 2022-2030		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2024	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	v prípade potreby	kontrola súladu programu s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PRO	2025	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	v prípade potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PRO
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	2022-2030	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

E-Finančná časť

Programu rozvoja obce

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Indikatívny finančný plán

Výška potrebných finančných prostriedkov je v tomto PRO uvedená pri jednotlivých projektoch a opatreniach. Uvedené sumy sú stanovené odhadom, keďže bez spracovania projektovej dokumentácie nie je možné ex-ante určiť predpokladanú sumu, potrebnú na realizáciu projektu. Navyše, táto suma sa ešte mení po realizácii verejného obstarávania. Pri rozhodovaní o financovaní jednotlivých projektov sa bude prihliadať na ich dôležitosť a na ich prínos pre rozvoj obce. Niektoré projekty/aktivity sa budú môcť realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, iné si však budú vyžadovať náročnejšie zdroje z hľadiska finančného aj personálneho zabezpečenia.

Potenciálne zdroje, ktoré sa samospráva môže snažiť získať na realizáciu opatrení a aktivít uvedených v tomto PRO, sú najmä:

- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov (napr. Environmentálny fond, ŠFRB),
- financovanie z národných projektov (napr. úrady práce, soc. vecí a rodiny - AOTP),
- rozpočet samosprávneho kraja,
- európske štrukturálne a investičné fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- Svetová banka,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR,
- sponzorské dary podnikateľov, súkromných osôb, neziskového sektora a pod.,
- vlastné zdroje (rozpočet obce).

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného Programu rozvoja je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

Formulár 12 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Oblasť	rok									Spolu (tis. €)
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Hospodárska	231,60	241,60	541,60	531,60	401,60	261,60	171,60	151,60	151,60	2 684,40
Sociálna	9,00	129,20	374,20	444,00	9,10	859,00	9,00	9,00	7,00	1 849,50
Environmentálna	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	150,00	0,00	0,00	0,00	153,00
SPOLU (tis. €)	243,60	370,80	915,80	975,60	410,70	1 270,60	180,60	160,60	158,60	4 686,90

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Financovanie jednotlivých projektov sa bude realizovať z viacerých zdrojov, pričom závisieť bude od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa tak bude opierať o zdroje obce, o národné zdroje, o zdroje z EŠIF, VÚC, o súkromné a ďalšie zdroje.

Intervenčná matica predstavuje odhad objemu potrebných zdrojov na realizáciu jednotlivých projektových zámernov. Finálna podoba a konkrétna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie a vychádzať bude najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár 13 (F5): Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie (tis. eur)								
Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje	Iné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu		
Opatrenie 1.1	4,50				4,50	4,50		
Opatrenie 1.2	75,40	40,00	20,00		15,40	75,40		
Opatrenie 1.3	440,00	365,50	53,00		21,50	440,00		
Opatrenie 1.4	2 160,00	1 827,50	215,00		117,50	2 160,00		
Opatrenie 1.5	4,50			2,00	2,50	4,50		
Opatrenie 2.1	800,00		760,00		40,00	800,00		
Opatrenie 2.2	90,00	68,00	17,50		4,50	90,00		
Opatrenie 2.3	410,00	348,50	41,00		20,50	410,00		
Opatrenie 2.4	9,50		8,55		0,95	9,50		
Opatrenie 2.5	70,00	59,50	7,00		3,50	70,00		
Opatrenie 2.6	400,00	340,00	40,00		20,00	400,00		
Opatrenie 2.7	70,00		5,00	15,00	50,00	70,00		
Opatrenie 3.1	3,00				3,00	3,00		
Opatrenie 3.2	150,00	127,50	15,00		7,50	150,00		
SPOLU	4 686,90	3 176,50	1 182,05	17,00	311,35	4 686,90	0,00	0,00

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Finančný rámec na realizáciu PRO pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PRO na celé jeho obdobie. Obsahuje podrobné členenie predpokladaných finančných zdrojov, potrebných na realizáciu jednotlivých projektov.

Formulár 14 (F2): Finančný rámec pre realizáciu PRO

Číslo opatrenia	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ-výsledku, dopadu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu (tis. eur)	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úverové zdroje	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje
				rok			Národné celkom	EÚ (EŠIF) celkom				
					a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
I. Hospodárska politika					2 684,40 €	2 684,40 €	441,40 €	2 243,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 1.1	1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci		rozvinutie lokálnej ekonomiky	2022-2030	2,70 €	2,70 €	2,70 €					
	1.1.2 Podpora zavádzania inovácií u miestnych zamestnávateľov		rozvinutie lokálnej ekonomiky	2022-2030	1,80 €	1,80 €	1,80 €					
Opat. 1.2	1.2.1 Podpora zavádzania efektívnych SMART digitálnych riešení v podnikoch a u subjektov poskytujúcich verejné služby		rozvinutie lokálnej ekonomiky	2022-2030	3,60 €	3,60 €	3,60 €					
	1.2.2 Zvyšovanie digitálnych zručností zamestnancov a obyvateľov obce		zvýšená zamestnanosť obyvateľstva	2022-2030	1,80 €	1,80 €	1,80 €					

	1.2.3 Skvalitnenie verejných služieb, poskytovaných občanom		dostupné kvalitné digitálne služby, vrátenie možností nabíjania elektromobilov	2023-2025	70,00 €	70,00 €	20,00 €	50,00 €				
Opat. 1.3	1.3.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov, mostov, lávok a prístupových ciest v intraviláne aj extraviláne	2112 - Miestne komunikácie	zabezpečený kvalitný prístup k domom a bytom; zvýšená bezpečnosť chodcov	2023-2025	200,00 €	200,00 €	30,00 €	170,00 €				
	1.3.2 Vybudovanie odvodňovacích rigolov popri miestnych komunikáciách	2112 - Miestne komunikácie	ochránený majetok	2024	30,00 €	30,00 €	4,50 €	25,50 €				
	1.3.3 Výstavba cyklistických chodníkov v katastri obce	2112 - Miestne komunikácie	rozšírené možnosti dochádzky do zamestnania; možnosti trávenia voľného času	2025-2027	200,00 €	200,00 €	30,00 €	170,00 €				
	1.3.4 Budovanie bezpečnostných bariér na elimináciu nebezpečných úsekov v doprave (vrátane vyjednaní umiestnenia radaru na prechode pre chodcov s vlastníkom cesty)	2112 - Miestne komunikácie	zvýšená bezpečnosť účastníkov cestnej premávky	2022	10,00 €	10,00 €	10,00 €					
Opat. 1.4	1.4.1 Výstavba a rekonštrukcia verejného vodovodu	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	novovo vybudovaná vodovodná sieť v obci; lepšie zdravie obyvateľov	2022-2030	700,00 €	700,00 €	105,00 €	595,00 €				

	1.4.2 Výstavba a rekonštrukcia verejnej kanalizácie	2223 - Miestne kanalizácie	novovo vybudovaná kanalizačná sieť v obci; čistejšie životné prostredie	2022-2030	900,00 €	900,00 €	135,00 €	765,00 €				
	1.4.3 Výstavba ČOV	2223 - Miestne kanalizácie	novovo vybudovaná ČOV; čistejšie životné prostredie	2022-2030	500,00 €	500,00 €	75,00 €	425,00 €				
	1.4.4 Kapacitné rozširovanie a modernizácia rozvodov elektrickej siete	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	lokalita pripravená pre výstavbu RD a BD	2025	50,00 €	50,00 €	7,50 €	42,50 €				
	1.4.5 Rekonštrukcia obecného rozhlasu	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	kvalitné služby občanom	2026	10,00 €	10,00 €	10,00 €					
Opat. 1.5	1.5.1 Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce		3 podporené partnerské projekty	2022-2030	4,50 €	4,50 €	4,50 €					
II. Sociálna politika					1 849,50 €	1 849,50 €	1 033,50 €	816,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 2.1	2.1.1 Výstavba bytového domu s nájomnými bytmi	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	6 nových nájomných bytov	2027	800,00 €	800,00 €	800,00 €					
Opat. 2.2	2.2.1 Rozšírenie kamerového systému	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	8 nových kamier	2025	10,00 €	10,00 €	10,00 €					

	2.2.2 Revitalizácia verejných priestranstiev s doplnením prvkov oddychových častí a zón, prvkov pre deti		vybudovaná oddychová zóna pre rodiny s deťmi	2024	80,00 €	80,00 €	12,00 €	68,00 €				
Opat. 2.3	2.3.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu		zvýšená návštevnosť obce	2023-2026	50,00 €	50,00 €	7,50 €	42,50 €				
	2.3.2 Výstavba obecného amfiteátra	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	kvalitné priestory pre realizáciu kultúrno-spoločenských podujatí	2027	50,00 €	50,00 €	7,50 €	42,50 €				
	2.3.3 Modernizácia a rekonštrukcia verejných budov	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	kvalitné priestory pre realizáciu kultúrno-spoločenských podujatí	2024	100,00 €	100,00 €	15,00 €	85,00 €				
	2.3.4 Rekonštrukcia strechy na dome smútku	1272 - Budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít	dôstojné priestory pre rozlúčku so zosnulými	2023	60,00 €	60,00 €	9,00 €	51,00 €				
	2.3.5 Hostinec pri ceste - zateplenie budovy, stropu a rekonštrukcia strechy	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	zvýšená atraktivita obce	2024	150,00 €	150,00 €	22,50 €	127,50 €				
Opat. 2.4	2.4.1 V spolupráci s UPSVaR zapájanie obce do projektov AOTP		2 zamestnané osoby	2022-2030	9,00 €	9,00 €	9,00 €					

	2.4.2 Podpora neverejných poskytovateľov pri poskytovaní sociálnych služieb v obci		2 podporované sociálne služby	2022-2030	0,50 €	0,50 €						
Opat. 2.5	2.5.1 Výstavba športových zariadení v športovom areáli a ich vybavenie	2411 - Športové ihriská	verejnú realizujúca športové aktivity	2023	50,00 €	50,00 €	7,50 €	42,50 €				
	2.5.2 Rekonštrukcia existujúcich detských ihrísk, vrátane dobudovania prístreškov	2411 - Športové ihriská	verejnú realizujúca voľnočasové aktivity	2024	20,00 €	20,00 €	3,00 €	17,00 €				
Opat. 2.6	2.6.1 Výstavba telocvične	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	všetky deti absolvujúce vyučovanie v telocvični	2025	400,00 €	400,00 €	60,00 €	340,00 €				
Opat. 2.7	2.7.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí a telies		kultúrne a športové podujatia konané na území obce	2022-2030	70,00 €	70,00 €	70,00 €					
III. Environmentálna politika					153,00 €	153,00 €	25,50 €	127,50 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 3.1	3.1.1 Skvalitnenie systému zberu odpadov		skvalitnený systém triedeného zberu, vyššia úroveň vytriedenia odpadov	2022	3,00 €	3,00 €	3,00 €					

Opat. 3.2	3.2.1 Realizácia protipovodňových opatrení na potoku pretekajúcom stredom obce	2152 - Priehrady	žiadne škody na majetku v dôsledku povodní	2027	150,00 €	150,00 €	22,50 €	127,50 €				
Celkom					4 686,90 €	4 686,90 €	1 500,40 €	3 186,50 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

System hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Dôležitým momentom v procese realizácie PRO bude schvaľovanie financovania jednotlivých projektových zámerov obecným zastupiteľstvom. Pri výbere projektov bude preto nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam či už z legislatívneho hľadiska alebo vo vzťahu k rozvoju obce.

Nasledujúca hodnotiacia tabuľka pre výber projektov je upravená pre potreby obce. Najvyššiu prioritu (úroveň dôležitosti) majú projekty, ktorých realizácia vyplýva priamo z legislatívy a projekty, ktoré budú riešiť výrazne naliehavú havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Kategória s vysokou prioritou zahŕňa projekty s oporou vo VZN obce, projekty Miestnej akčnej skupiny, oblastnej organizácie cestovného ruchu, projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením (príp. aj projekty s ukončeným procesom verejného obstarávania), projekty, na ktoré sa dajú získať zdroje z EŠIF a/alebo ich realizácia je zároveň nutná pre rozvoj obce a projekty, ktoré majú vysokú podporu u obyvateľstva. Kategória so strednou úrovňou dôležitosti obsahuje tie projekty, ktoré majú možnosť byť spolufinancované z európskych štrukturálnych a investičných fondov a/alebo ich realizácia je zároveň vhodná pre rozvoj obce. Kategóriu 4 a 5 predstavujú projekty nachádzajúce sa vo fáze úvah (bez spracovania prvotných analýz, projektovej dokumentácie, stavebného povolenia a pod.).

Formulár 15 (F3): Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projekt/Aktivita
1	Najvyššia	a) projekty vyplývajúce zo zákona alebo legislatívy EÚ b) projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu	1.4.1; 1.4.2; 1.4.3;
2	Vysoká	a) projekty s oporou vo VZN obce b) projekty s právoplatným stavebným povolením c) projekty MAS d) projekty OOCR e) projekty miestnych rozvojových organizácií f) projekty s vysokou podporou obyvateľov g) projekty s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce nutná	1.2.3; 1.3.1; 1.3.2; 1.3.3; 1.3.4; 2.2.1; 2.2.2; 2.3.3; 2.3.4; 2.3.5; 2.4.1; 2.5.1; 2.5.2; 2.7.1; 3.1.1;
3	Stredná	projekty s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce vhodná	1.1.2; 1.2.1; 1.2.2; 1.4.4; 1.5.1; 2.1.1; 2.3.1; 2.3.2; 2.4.2; 2.6.1; 3.1.2;
4	Nízka	projekty v štádiu zámerov / úvah	1.1.1; 1.4.5;
5	Najnižšia	ostatné	

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Záver

Formulár 16 (Z1): Schválenie PRO

Schválenie PRO	
Dokument	<p><u>Názov dokumentu:</u> Program rozvoja obce Klčov na roky 2022-2030</p> <p><u>Štruktúra dokumentu:</u> dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, podľa Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, vydanéj Úradom podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, január 2020, Metodiky na spracovanie Programu rozvoja obce, vydanéj Inštitútom priestorového plánovania, september 2016 a podľa Metodiky na vypracovanie Programu rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanéj Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015.</p>
Spracovanie	<p><u>Forma a obdobie spracovania:</u> spracovanie PRO vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Dokument bol spracovaný v zime 2022.</p> <p><u>Riadiaci tím:</u> riadiaci tím pozostával z 2 členov a v procese spracovania mal 2 pracovné zasadania.</p> <p><u>Účasť verejnosti a komunikácia s ňou:</u> verejnosť participovala na procese spracovania PRO prostredníctvom prieskumu názorov.</p> <p><u>Autor dokumentu:</u> RNDr. Radomír Babiak, PhD.; www.dokumentypreobce.sk</p> <p><u>Náklady na spracovanie:</u> z rozpočtu obce.</p>
Prerokovanie	<p><u>Prerokovanie v orgánoch samosprávy dňa:</u></p>
Schválenie	<p><u>Návrh na uznesenie zastupiteľstva:</u> „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program rozvoja obce Klčov na roky 2022-2030“.</p>

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Prílohy

Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO

- Bázálne environmentálne informácie o sídlach Slovenska (www.beiss.sk)
- Halás, M. (2008): Priestorová polarizácia spoločnosti s detailným pohľadom na periférne regióny Slovenska. *Sociologický časopis/Czech Sociological Review*, 2008, Vol. 44, No. 2
- Inštitút priestorového plánovania (2016): *Stručná metodika spracovania Programu rozvoja obce a Spoločného programu rozvoja obcí*. Bratislava: september 2016.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001
- Korec, P. (2005): *Regionálny rozvoj Slovenska v rokoch 1989-2004*. Bratislava: Geografika, 2005. ISBN 80-969338-0-9, 227 s.
- MDVRR (2015): *Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC*. Bratislava: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015, 62 s.
- Operačné programy 2014-2020
- Partnerská dohoda 2014-2020
- PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2014-2020
- Povodňová dokumentácia obce Klčov
- Program rozvoja obce Klčov 2015-2020
- Program rozvoja vidieka 2014-2020
- Register pozemkových spoločností
- Register účtovných závierok
- Súvaha obce Klčov k 31.12.2020
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (2020): *Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja*. Bratislava: január 2020.
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030
- Vstupná správa pre vypracovanie PHRSR Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021-2030
- Výkaz ziskov a strát obce Klčov k 31.12.2020
- Weisová, D., Bernátová, M. (2012): *Strategické plánovanie samosprávy*. Žilina: Municipalia, 2012.
- Zákon č. 389/1990 Zb. o obecnom zriadení
- Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti
- Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy
- Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Internetové zdroje:

census2011.statistics.sk	www.ives.minv.sk/heraldreg
datacube.statistics.sk	www.maps.google.com
datacube.statistics.sk/SODB/	www.minv.sk
http://cp.atlas.sk	www.orsr.sk
http://uzemia.enviroportal.sk	www.pamiatky.sk
https://gis.nlcsk.org/islhp/#lesnictvo	www.registeruz.sk
statdat.statistics.sk	www.scitanie.sk
www.beiss.sk	www.statistics.sk
www.cdb.sk	www.zrsr.sk

Zoznam skratiek použitých v PRO

AOTP	Aktívne opatrenia trhu práce	NFP	Nenávratný finančný príspevok
b.j.	Bytové jednotky	NN	Nízke napätie
BRKO	Biologicky rozložiteľný komunálny odpad	NPR	Národná prírodná rezervácia
CDB	Cestná databanka	OcÚ	Obecný úrad
CLLD	Community-led Local Development (Miestny rozvoj vedený komunitou)	o. i.	Okrem iného
CR	Cestovný ruch	OOOR	Oblasťná organizácia cestovného ruchu
ČOV	Čistička odpadových vôd	PA	Povodňová aktivita
DHZ	Dobrovoľný hasičský zbor	PP	Prírodná pamiatka
EAO	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	PR	Prírodná rezervácia
EIB	Európska investičná banka	PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy	PPF	Poľnohospodársky pôdny fond
EZÚS	Európske zoskupenie územnej spolupráce	PSK	Prešovský samosprávny kraj
ha	Hektár	SHR	Samostatne hospodáriaci roľníci
IBV	Individuálna bytová výstavba	SPR	Strategicko-plánovací región
IUI	Integrovaná územná investícia	ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
KZAM	Klasifikácia zamestnaní	ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
MAS	Miestna akčná skupina	ÚSES	Územný systém ekologickej stability
MOK	Maloobjemový kontajner	TTP	Trvalé trávne porasty
MRK	Marginalizované rómske komunity	UoZ	Uchádzač o zamestnanie
MSP	Malí a strední podnikatelia	VÚC	Vyšší územný celok
MŽP	Ministerstvo životného prostredia	VZN	Všeobecne záväzné nariadenie

Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky

Obec si v tomto PRO naplánovala realizovať viacero projektov/aktivít. Niektoré z naplánovaných projektov/aktivít sú pomerne jednoduché, nevyžadujú si veľké finančné, materiálne, príp. personálne úsilie. Na druhej strane, iné projekty si zo svojej povahy budú vyžadovať množstvo úsilia, času, schopností a financií. Akčný plán na daný rozpočtový rok predstavuje zhrnutie projektových zámerov a aktivít obce, ktoré sa plánujú realizovať v roku 2022 a výhľadovo aj v rokoch 2023 a 2024. Zložitejšie projekty/aktivity sú v tomto Akčnom pláne rozpracované formou Formuláru na prípravu projektov.

2022

- **1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci**
 Cieľ aktivity: Podporovať miestnych podnikateľov
 Termín realizácie: od 2022 každoročne
 Predpokladané náklady: 300,- eur ročne
- **1.1.2 Podpora zavádzania inovácií u miestnych zamestnávateľov**
 Cieľ aktivity: Podporovať miestnych podnikateľov
 Termín realizácie: od 2022 každoročne
 Predpokladané náklady: 200,- eur ročne
- **1.2.1 Podpora zavádzania efektívnych SMART digitálnych riešení v podnikoch a u subjektov poskytujúcich verejné služby**
 Cieľ aktivity: Podporiť transformáciu hospodárstva
 Termín realizácie: od 2022 každoročne
 Predpokladané náklady: 400,- eur ročne
- **1.2.2 Zvyšovanie digitálnych zručností zamestnancov a obyvateľov obce**
 Cieľ aktivity: Zlepšiť zručnosti obyvateľov v používaní moderných technológií
 Termín realizácie: od 2022 každoročne
 Predpokladané náklady: 200,- eur ročne
- **1.3.5 Budovanie bezpečnostných bariér na elimináciu nebezpečných úsekov v doprave (vrátane vyjednaní umiestnenia radaru na prechode pre chodcov s vlastníkom cesty)**
 Cieľ aktivity: Zvýšiť bezpečnosť všetkých účastníkov cestnej premávky
 Termín realizácie: 2022
 Predpokladané náklady: 10 000,- eur
- **1.5.1 Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce**
 Cieľ aktivity: Rozvíjať partnerskú a cezhraničnú spoluprácu
 Termín realizácie: od 2022 každoročne
 Predpokladané náklady: 500,- eur ročne
- **2.4.1 V spolupráci s UPSVaR zapájanie obce do projektov AOTP**
 Cieľ aktivity: Zvýšiť zamestnanosť miestnych obyvateľov znevýhodnených na trhu práce
 Termín realizácie: od 2022 každoročne
 Predpokladané náklady: 1 000,- eur ročne

- 2.4.2 Podpora neverejných poskytovateľov pri poskytovaní sociálnych služieb v obci**
 Cieľ aktivity: Poskytovať potrebné sociálne služby cieľovým skupinám obyvateľov
 Termín realizácie: od 2022 každoročne
 Predpokladané náklady: 500,- eur

- 2.7.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí a telies**
 Cieľ aktivity: Podporovať kultúrny a športový život v obci
 Termín realizácie: od 2022 každoročne
 Predpokladané náklady: 8 000,- eur ročne

- 3.1.1 Skvalitnenie systému zberu odpadov**
 Cieľ aktivity: Skvalitniť nakladanie s odpadmi v obci
 Termín realizácie: 2022
 Predpokladané náklady: 3 000,- eur

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.3.1 Výstavba a rekonštrukcia verejného vodovodu
Cieľ projektu	Zabezpečiť obyvateľom obce prístup k verejnému vodovodu
Termín	2022-2030
Garant	Obec Klčov
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	700 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, štátne fondy, EŠIF, Envirofond
Výstupy	Vybudovaný vodovod
Užívatelia	Obyvatelia obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.3.2 Výstavba a rekonštrukcia verejnej kanalizácie
Cieľ projektu	Zabezpečiť obyvateľom obce prístup k verejnej kanalizácii, vrátane napojenia na ČOV; Zlepšiť kvalitu životného prostredia v obci
Termín	2022-2030
Garant	Obec Klčov
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	900 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, štátne fondy, EŠIF, Envirofond
Výstupy	Vybudovaná kanalizácia
Užívatelia	Obyvatelia obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.3.3 Výstavba ČOV
Cieľ projektu	Zabezpečiť obyvateľom obce prístup k verejnej kanalizácii, vrátane napojenia na ČOV; Zlepšiť kvalitu životného prostredia v obci
Termín	2022-2030
Garant	Obec Klčov
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	500 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, štátne fondy, EŠIF, Envirofond
Výstupy	Vybudovaná kanalizácia
Užívatelia	Obyvatelia obce

2023

- 1.3.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu**

Cieľ aktivity: Zvýšiť atraktivitu obce pre cestovný ruch prostredníctvom rozšírenia možností trávenia voľného času

Termín realizácie: 2023-2026

Predpokladané náklady: 50 000,- eur

- 2.5.1 Výstavba športových zariadení v športovom areáli a ich vybavenie**

Cieľ aktivity: Poskytnúť obyvateľom obce a jej návštevníkom lepšie možnosti na realizáciu športových aktivít

Termín realizácie: 2023

Predpokladané náklady: 50 000,- eur

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.2.3 Skvalitnenie verejných služieb, poskytovaných občanom
Cieľ projektu	Zabezpečiť obyvateľom obce kvalitné digitálne služby a možnosti nabíjania; zvýšiť kvalitu životného prostredia
Termín	2023-2025
Garant	Obec Klčov, T-com
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	70 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, štátne fondy, EŠIF
Výstupy	Vybudovaná verejná wifi sieť, nabíjacia stanica na mobily, na elektromobily, osadené optické káble
Užívatelia	Obyvatelia obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.3.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov, mostov, lávok a prístupových ciest v intraviláne aj extraviláne
Cieľ projektu	Vybudovať nové asfaltové prístupové komunikácie, vrátane vybudovania chodníkov; rekonštruovať existujúce
Termín	2023-2025
Garant	Obec Klčov
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	200 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, rozpočet VÚC, EŠIF
Výstupy	Vybudované miestne komunikácie a chodníky
Užívatelia	Obyvatelia obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.3.4 Rekonštrukcia strechy na dome smútku
Cieľ projektu	Zabezpečiť dôstojné priestory na rozlúčku so zosnulými
Termín	2023
Garant	Obec Klčov
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	60 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, rozpočet VÚC, EŠIF
Výstupy	Zrekonštruovaná strecha na dome smútku
Užívatelia	Obyvatelia obce, účastníci pohrebov

2024

- **1.3.2 Vybudovanie odvodňovacích rigolov popri miestnych komunikáciách**
 Cieľ aktivity: Ochrániť majetok
 Termín realizácie: 2024
 Predpokladané náklady: 30 000,- eur

- **2.5.2 Rekonštrukcia existujúcich detských ihrísk, vrátane dobudovania prístreškov**
 Cieľ aktivity: Zabezpečiť vhodné podmienky pre realizáciu voľnočasových aktivít rodín s deťmi
 Termín realizácie: 2024
 Predpokladané náklady: 20 000,- eur

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.2.2 Revitalizácia verejných priestranstiev s doplnením prvkov oddychových častí a zón, prvkov pre deti
Cieľ projektu	Skvalitniť možnosti trávenia voľného času
Termín	2024
Garant	Obec Klčov
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	80 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, EŠIF
Výstupy	Vybudovaná oddychová zóna za obecným úradom
Užívatelia	Obyvatelia obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.3.5 Hostinec pri ceste - zateplenie budovy, stropu a rekonštrukcia strechy
Cieľ projektu	Zvýšiť atraktivitu obce; znížiť energetickú náročnosť prevádzky budovy
Termín	2024
Garant	Obec Klčov
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	150 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, rozpočet VÚC, EŠIF
Výstupy	Zateplený objekt, zrekonštruovaná strecha, obnovená fasáda
Užívatelia	Obyvatelia obce a jej návštevníci

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.3.3 Modernizácia a rekonštrukcia verejných budov
Cieľ projektu	Vybudovať kvalitné priestory pre realizáciu kultúrno-spoločenských podujatí
Termín	2024
Garant	Obec Klčov
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	100 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, EŠIF
Výstupy	Zrekonštruovaný interiér kultúrneho domu
Užívatelia	Obyvatelia obce

Zoznam máp, tabuliek, grafov, obrázkov a formulárov

Mapa 1: Poloha obce Klčov	3
Tabuľka 1: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov	11
Tabuľka 2: Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát.....	12
Tabuľka 3: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva.....	14
Tabuľka 4: Veková štruktúra obyvateľov podľa produktívnych vekových skupín.....	18
Tabuľka 5: Štruktúra obyvateľov podľa národnosti	18
Tabuľka 6: Štruktúra obyvateľov podľa náboženského vyznania.....	19
Tabuľka 7: Vývoj nezamestnanosti v obci	20
Tabuľka 8: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.12.2021	20
Tabuľka 9: Štruktúra UoZ podľa KZAM k 31.12.2021	22
Tabuľka 10: Počet domov podľa typu domu	23
Tabuľka 11: Štruktúra domov podľa typu vodovodnej prípojky	23
Tabuľka 12: Štruktúra domov podľa typu kanalizačného systému	23
Tabuľka 13: Byty podľa obytných miestností	24
Tabuľka 14: Domy podľa obdobia výstavby	24
Tabuľka 15: Vybavenie technickou infraštruktúrou	25
Tabuľka 16: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2022)	25
Tabuľka 17: Infraštruktúra kultúry a športu	27
Tabuľka 18: Kultúrno-spoločenské a športové podujatia organizované v obci počas roka	27
Tabuľka 19: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb.....	27
Tabuľka 20: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2020; v ha)	29
Tabuľka 21: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2020 (eur; netto).....	31
Tabuľka 22: Náklady a výnosy v roku 2020	32
Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov obce Klčov.....	15
Graf 2: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2012-2021.....	16
Graf 3: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2012-2021	16
Graf 4: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2012-2021.....	17
Graf 5: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12.2021	18
Graf 6: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania	19
Graf 7: Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.12.2021	21
Graf 8: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.12.2021	22
Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PRO	7
Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PRO.....	8
Formulár 3 (Ú8): Štruktúra dokumentu	8
Formulár 4 (A7): Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií	33
Formulár 5 (A8): STEEP analýza.....	38
Formulár 6 (A10): SWOT analýza.....	39
Formulár 7 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov.....	46
Formulár 8 (P1): Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí	48
Formulár 9 (P2): Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PRO	53

Formulár 10 (R1): Akčný plán	57
Formulár 11 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania	60
Formulár 12 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia	62
Formulár 13 (F5): Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica	63
Formulár 14 (F2): Finančný rámec pre realizáciu PRO	64
Formulár 15 (F3): Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov	70
Formulár 16 (Z1): Schválenie PRO	71